

Gradisov vestnik

GLASILO KOLEKTIVA PODJETJA »GRADIS«

Predvsem: delitev, organizacija, študij dela

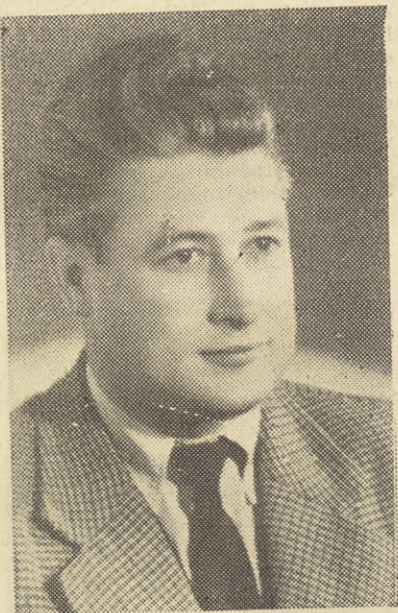
Iz pogovora s Francem Vovkom, novim predsednikom delavskega sveta podjetja

Novopečenega predsednika našega centralnega delavskega sveta — tovariša Franca Vovka — smo ujeli za kratek pogovor tik pred sejo sindikata. Takoj je bil pripravljen za pogovor in hitro je nanizal nekaj misli o najpomembnejših nalogah, ki jih bo moral v prihodnjem obdobju reševati naš osrednji samoupravni organ.

»Menim, da bo ena pglavitnih nalog delavskega sveta v bližnjem obdobju reševati nekatera vprašanja v zvezi z delitvijo,« je začel predsednik Vovk. »Vsekakor bomo morali razčistiti vprašanje dela po učinku. Pri tem bi rad poudaril, da smo na tem področju doslej že dosti naredili in se dokopali do nekaterih dobrih rešitev. Mislim pa, da bi morali tam, kjer stvari še niso povsem razčiščene ali pa so pomanjkljivo rešene, iti v realno delitev, v realne akorde. Po drugi strani pa bo treba najti boljšo stimulacijo tudi za tiste ljudi, ki jim dela enostavno ni mogoče tako meriti kot drugim.

O vseh teh stvareh bodo vsekakor razpravljali v delovnih in ekonomskih enotah v vseh naših edinicah. Vsekakor menim, da je prav, če damo čim več poudarka nadaljnemu razvoju samoupravljanja v enotah, vendar menim, da je hkrati treba videti tudi podjetje kot celoto. Mislim, da je samoupravljanje treba postaviti tako, da delovne in ekonomske enote ne bodo prizadete, hkrati pa ne smemo krniti naše enotnosti.

Seveda je v zvezi s temi vprašanji, ki sem jih omenil, povezana tudi dopolnitev nekaterih naših pravilnikov. O tem smo pred kratkim

razpravljali tudi na republiškem sindikatu. Mislim, da smo v prvi fazi opravili že dovolj dela, nekateri pravilniki so povsem v redu in jim ni kaj oporekati. Tisto, kar bo

še treba dopolniti, pa bi lahko po mojem mnenju opravili čim bolj smotno. Mislim, da bodočih razprav ne bi smeli drobiti, marveč bi se lahko o teh vprašanih pogovorili v čim širšem krogu skupaj s sindikati, z organizacijo ZK, z nekaterimi strokovnjaki iz uprave itd. Prej so ljudje te zadeve premlevali in poslušali trikrat ali štirikrat, rezultat pa ni bil vedno ravno najboljši. Če bi bila stališča že prej bolj prečiščena, prav gotovo ne bi dobili toliko pripomb. Zato se ogrevam za enotnejšo, strnjeno akcijo, tako da ne bi drobili svojih sil. V širšem krogu bi lahko prečistili osnovna stališča in potem tako prečiščene pravilnike dali ponovno v pretres enotam. Menim, da bo tako bolje in da bo takšna obravnava koristnejša.

Drug pomemben problem, ki ga bo moral vsekakor v prihodnosti večkrat obravnavati delavski svet, je vprašanje naše organizacije. O teh stvareh so dali šefi enot in tudi nekateri drugi svoja mnenja in pripombe. Te pismene pripombe je dobil že prejšnji delavski svet, za nas je zdaj naloga, da ta vprašanja vsestransko osvetlimo in zavzamemo določena stališča. Moram povedati, da se mi zde nekateri predlogi in pripombe glede organizacije, o čemer so razpravljali tudi na sestanku šefov, dobre in koristne.

Kot tretje pa menim, da mora delavski svet čimprej res temeljito proučiti stanje na tržišču. Zahtevati moramo, da nam ustrezne strokovne službe pripravijo točno sliko stanja (Nadaljevanje na 2. strani)

Upravni odbor čaka še veliko delo

Iz pogovora z novim predsednikom UO podjetja tova rišem Ladotom Janžekovičem

Kaj pravi nanovo izvoljeni predsednik upravnega odbora podjetja tovariš Lado Janžekovič: »Nanovo izvoljeni UO podjetja bo moral vložiti ogromno truda in navora, če bo hotel rešiti vsa vprašanja, ki se postavljajo pred organe upravljanja v novi mandatni dobi!«

Gospodarska reforma, ki je v veliki meri zavrnila investicijsko izgradnjo, je že doslej zahtevala od samoupravnih organov večjo aktivnost in iznajdljivost pri reševanju vseh problemov, ki so nastali kot posledica gospodarske reforme.

Če hočemo v letošnjem letu doseči postavljen plan proizvodnje, bo moral ves kolektiv vložiti ogromno truda in naporov. Nenehno bomo morali spremljati tržišče in se na njem pojavljati kot ceneni, solidni in kvalitetni izvajalec. Delo UO bo moralo biti bolj osredotočeno na urejanje skupnih interesov in ne na interese posameznikov. Pri našem delu bomo morali imeti pred očmi širše celotnega podjetja. Vse sile bomo morali vlagati na tisto področje, ki nam bo zagotovilo kolektiven uspeh.

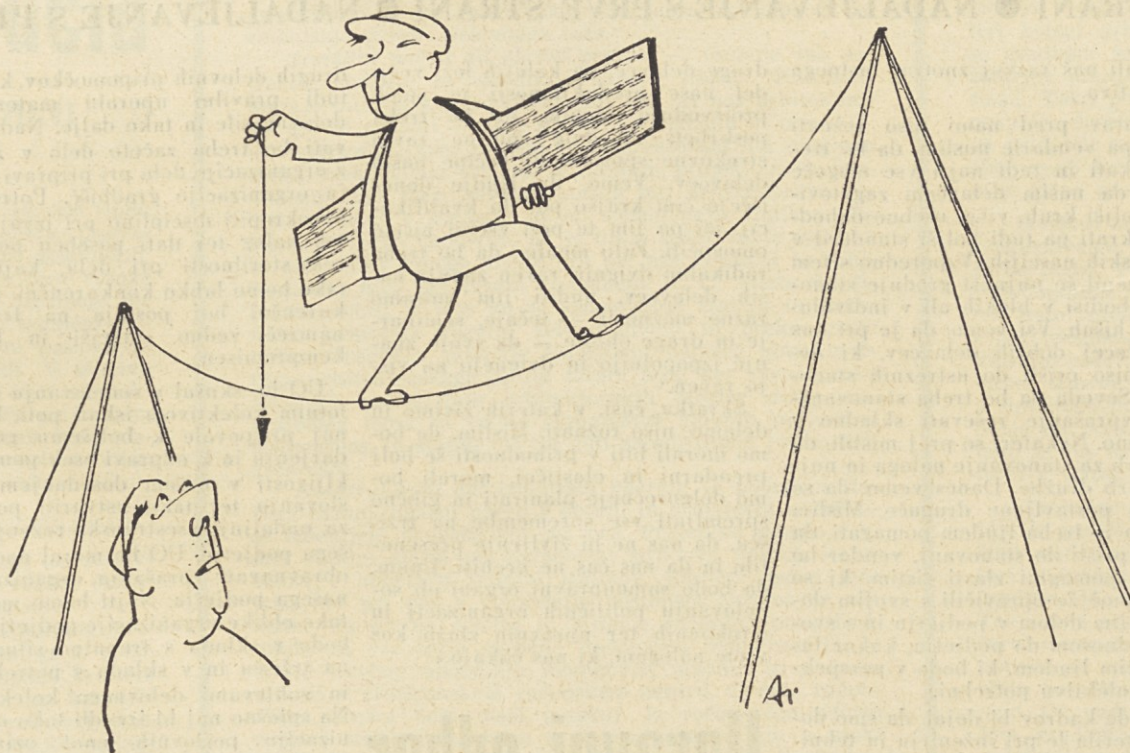
Ze dosedanji UO je dal velik poudarek iskanju notranjih rezerv. Zato smatram, da je tudi to ena izmed glavnih nalog sedanjega UO. Notranje rezerve bo prvenstveno

iskati pri stroških reziije, ki gredo na račun centrale podjetja in na račun poslovnih enot. Iskati bo treba

ba takšno obliko organizacije podjetja, ki bo cenejša in ki bo hkrati omogočila hitrejšo in ekspektivnejše poslovanje, na drugi strani pa, da bo dovoljevala bolj samostojno politiko gospodarjenja poslovnih enot. Še večjo skrb bo treba posve

(Nadaljevanje na 2. strani)

Martin Plaiba

»Kaj počneš tam gori, Martin?«

»Poskušam balancirati, kot to delajo naši šefi z opaznim ploščami ob popisu bilance.«

S SEJE SINDIKALNEGA ODBORA PODJETJA

Kam usmeriti aktivnost sindikata?

Ali se je sindikalni odbor res odmaknil od ljudi? Je delo naših podružnic odvisno samo od navodil od zgoraj? Smo naše delo prepuščili stihiji? Kje so vzroki za neaktivnost sindikalnih podružnic?

Taka in podobna vprašanja so se pojavila na zadnji seji sindikalnega odbora podjetja.

Predsednik Martin Zajšek je že v uvodnih besedah poudaril, da je po uspešnem uveljavljanju delavskega samoupravljanja sindikat izgubil tisto funkcijo, ki jo je imel pred tem. Zato je po njegovem mnenju padla tudi aktivnost sindikata. Razprave na sindikalnih sestankih, na zasedanjih delavskega sveta, na osnovnih organizacijah se duplirajo, kar povzroča nezainteresiranost za sindikalno delo. Drugi del krivde za neaktivnost je v tem, da so se sindikalne podružnice in sindikalni odbor podjetja vse preveč odmaknili od ljudi.

Verjetno leži več krivde za neaktivnost na drugem delu, ali pa, da na celotno delo sindikata v podjetju gledamo preveč črno. Vsekakor drži, da nekatere naše podružnice ne živijo samostojnega življenja ter da so vse preveč navezane na pomoč »višjih forumov«, pri tem pa zanemarjajo male in včasih tudi velike probleme zaposlenih delavcev. Res, da samoupravljanje in delitev po

delu postavlja vse delavce v enako-praven položaj, toda s tem ni rečeno, da je sindikat izgubil na svoji pomembnosti. Poglejmo malo okrog sebe in našli bomo dovolj dela. Ali ni našim delavcem kdaj potrebna tudi moralna ali materialna pomoč? Poglejmo, kako naši delavci stanujejo, kje in kako se hranijo. Zakaj dela po učinku (normah) samo 49% delavcev? Ali so delavci dovolj seznanjeni s problematiko enote ali gospodarskim položajem? Ali smo dovolj napravili za usposabljanje naših delavcev, za večjo sposobnost na delovnem mestu, v delavskih svetih, pri sindikalnem delu itd.? Ali smo z delavci dovolj razpravljali o vseh internih predpisih, o pravicah in dolžnostih itd. Končno pa aktivno delo za razvijanje samoupravljanja lahko prav tako zmanjšuje potrebo po neposredni osebni zaščiti delavca.

Na splošno bomo morali spreminiti način in metodo našega dela ter skupno z organi samoupravljanja sproti odpravljati vse slabosti, ki se dnevno porajajo pred nami.

Sestanku so prisostvovali tudi predstavniki republiškega odbora sindikata gradbenih delavcev Slovenije Dušan Vučar, predsednik DS podjetja Franc Vovk, glavni direktor podjetja ing. Hugo Keržan, direktor gospodarsko-finančnega sektorja Iko Ravnikar ter drugi vidni funkcionarji.

L. Cepuš

Poglavitne naloge plana

Za letos moramo zagotoviti toliko dela, da bomo pokrili fiksne stroške in povečali produktivnost

Spričo sedanjih razmer na gradbišču nastajajo težave seveda tudi pri sestavljanju letošnjega plana podjetja. V tem je tudi poglaviti razlog, zakaj s planom tako kasnimo, saj je že junij, torej skoraj polovica leta, plana pa še vedno nimamo.

Če zdaj podrobneje pogledamo, kakšne naj bi bile poglavitne letošnje planske naloge, bi jih lahko na kratko označili v trojem: priskrbeti si delo, povečati si produktivnost in s tem standard ter znižati stroške.

Kako je torej s temi tremi nalogami. Poiskati si moramo delo, pa naj je to doma ali na tujem, in to toliko, da bomo ustvarili najmanj toliko dohodka, da bomo pokrili tako imenovane fiksne stroške. To so namreč tisti stroški, ki jih moramo pokriti ne glede na to, koliko dohodka ustvarimo, oziroma, koliko dela imamo. Samo en primer. Za stroje teče amortizacija, pa naj so v obratu ali pa stoje. Te stroške je treba pokriti in zato je to fiksni strošek. Naši načrtovalci so izračunali, da bi

morali imeti dela najmanj za 4200 ljudi, če naj bi pokrili fiksne stroške.

Druga temeljna naloga je zvišanje produktivnosti. O tem sicer kar naprej govorimo, pa vendar nikdar dovolj, saj je samo od tega odvisno, kako bomo živeli, torej kakšne osebne dohodke bomo imeli. Le-te predvidevamo za četrtno višje od lanskega poprečja. Pri tem pa moramo vsekakor upoštevati, da so bili do reforme in še nekaj časa kasneje nižji kot pa npr. decembra ali pa, kakršne imamo zdaj. Stvari pa zdaj kaj slabo kažejo. Če namreč seštejemo vse, kar so planirale poslovne enote, pridemo celo do tega, da bi bila produktivnost za en odstotek nižja kot lani. Obrati sicer planirajo za 10 odstotkov večjo produktivnost, gradbena operativa pa za kar 7 odstotkov nižjo, kar znese za vse podjetje 99 odstotkov lanske produktivnosti.

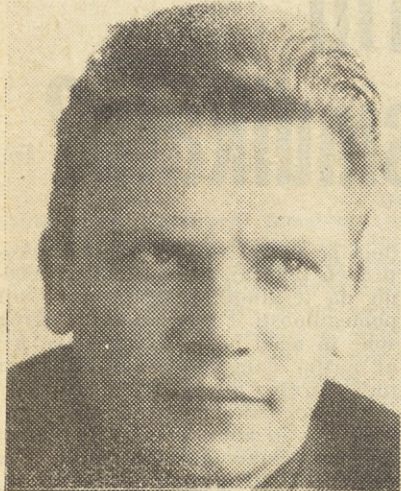
Bazenske enote opravičujejo tako nazadovanje s karakterjem letošnjih del, češ da so njihova dela v takšni fazi, ko le tečejo ure, napravijo se pa malo. Hkrati pa predvidevamo za četrtno večje osebne dohodke.

Tretja naloga pa je znižanje stroškov. Z vsi resnostjo se moramo lotiti odkrivanja tako imenovanih notranjih rezerv, bolj poskrbeti za boljše izkoriščanje delovnih priprav, zlasti težke mehanizacije, da bolje organiziramo delo, do kraja uveljavimo pripravo dela, boljše izrabimo delovni čas in znižamo reziije, pa naj bo gradbiščno ali centrale podjetja. Osrednji delavski svet je v tej smeri že sprejel določene ukrepe, med katerimi so zelo pomembni tisti, ki smo jih sprejeli za to, da bi v 45-urnem delovnem tednu napravili vsaj toliko kot prej v 48 urah na teden. Tak red, kakršnega je predpisal delavski svet, bi moral preiti v meso in kri vsakemu članu našega kolektiva. Prav gotovo pa rezerve niso samo v tem. Intenzivirati bomo morali zlasti tudi stroške reziije. Polovica teh stroškov so fiksni stroški. Vzemimo za primer le amortizacijo. Kaj moremo tu storiti? Še vedno vzdržujemo že odpisane stroje. Taka popravila pa so silno draga. Imamo tudi zastarele stroje in bi podrobna analiza morda pokazala, da se nam bolj splača tak stroj prodati tudi pod knjižno vrednostjo ter kupiti produktivnejšega.

Ze teh nekaj misli pove, kako velike so še rezerve.

Predsedniki samoupravnih organov o nalogah, ki jih čakajo

● DANDANES JE TEŽKO BITI SAMOUPRAVLJAVEC

Franc Zorko, višji gradbeni tehnik, predsednik UO PE Ljubljana. »Težko je v današnjih časih biti samoupravljevec. Skoraj vsa dela, ki jih opravljamo, so prevzeta pod ceno. Ne vem, kako dolgo bomo gradbinci še to vzdržali. Včasih se vprašam, kje je meja — ali bomo res šli po geslu »živi ali crkni«. Vsi časopisi so polni besed o integraciji in združevanju, rezultatov pa nobenih. Pravijo: dohodek si delite sami, toda kako ga bomo v teh pogojih ustvarili?«

● KJER SE DELA, SO TUDI USPEHI

Jože Pukšič, gradbeni tehnik -- predsednik upravnega odbora PE Maribor. »Ekonomske neurejenosti odnosi na tržišču nas še vedno tepejo. Prav zdaj prihajam v licitacije za nek manjši objekt v Mariboru. Predračunska vsota je znašala 30 milijonov dinarjev. Isti objekt pa je konkurenca prevzela za 20 milijonov. Vsak komentar je tu odveč. Na objektih, kjer delamo, hitimo zato tudi uspehi naše cnote niso izostali. V bodoče pa želimo dokončno urediti sistem delitve dohodka, izboljšati disciplino, prevsem pa bomo gledali na vsak dinar.«

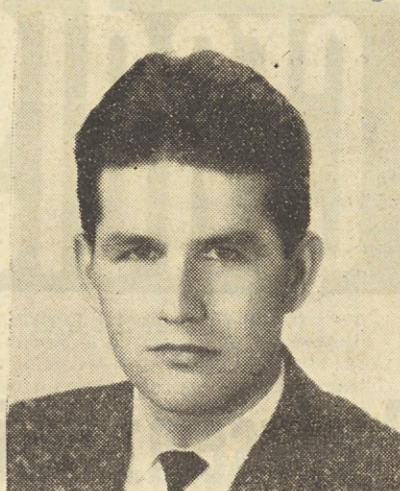
IZRABLJENA MEHANIZACIJA

Ivan Rotman, vodja gramoznice, predsednik upravnega odbora OGP Ljubljana: »Naše tržišče je letos precej bolj zoženo, kot je bilo na primer leta 1965 ali celo leta 1964. Konkurenca je ostrejša kot včasih. Po drugi strani pa naša ekonomska enota — OGP — ni popolnoma samostojna, da bi lahko ustregla vsem ponudbam, ki jih odpira tržišče. To nas delno tudi ovira v razvoju. Mislim pa, da se bomo morali čim hitreje prilagoditi tržišču in razmeram na trgu. Težak problem je pri nas izrabljena mehanizacija, ki je že v kritičnem stanju. Na to bomo morali misliti

● VSO POZORNOST
DELITVI DOHODKA

Franc Plešec, mojster elektro delavnice, predsednik upravnega odbora KO Ljubljana: »Težko bi povedal o tem kaj več, ker sem se šele začel globlje spoznavati z različnimi problemi. Imeli smo šele eno sejo, na njej smo obravnavali probleme varnosti pri delu, potrdili pa smo tudi razne komisije. Vsekakor menim, da bo treba v prihodnjem obdobju največ pozornosti posvetiti problemu delavcev in nagrajevanja. Menim, da naš sedanjí sistem nagrajevanja še ni dovolj spodbuden in bo treba v tej smeri iskati še boljše rešitve.«

● IZBOLJŠANJE ORGANIZACIJE

Inženir Niko Burnik, sektorski vodja, predsednik delavskega sveta gradbišča Ljubljana-okolica: »Predvsem menim, da bo delavski svet moral posvetiti največ pozornosti problemom organizacije. Naša enota je že lani prešla na 45-urni delovni teden. To pa pomeni, da moramo letos povečati produktivnost za 7,5 %. Vemo pa, da so naše največje rezerve prav v organizaciji dela, ki še ni takšna, kot bi morala biti. Če bomo izboljšali organizacijo, se bo s tem dvignila produktivnost, hkrati pa bodo tudi naši osebni dohodki večji.«

● LE S KVALITETO BOMO OSVOJILI TRŽIŠČE

Jenda Stoviček, višji gradbeni tehnik, predsednik delavskega sveta OGP Ljubljana: »Mislim, da bo treba največ pozornosti posvetiti proučevanju vseh činiteljev, ki se kažejo na našem tržišču. Predvsem bomo morali paziti na kakovost naših izdelkov, tako da bomo s kvaliteto osvojili trg vrh tega pa se bo treba tudi držati rokov. Nasprol pa mislim, da bo treba zares poiskati vse naše zerve in s kvalitativnimi izdelki ob točnih rokih priti na trg. Samo tako se bomo lahko obdržali v konkurenčni borbi, s tem pa je seveda povezano tudi vprašanje naših dohodkov. Če ne bomo znali osvojiti tržišča, potem je vse zaman govoriti o večjih dohodkih.«

● POMISLIMO TUDI NA LJUDI

Alfred Brank, mojster novogradnje, predsednik delavskega sveta KO Ljubljana: »Predvsem menim, da bo treba v prihodnjem obdobju nekoliko bolj kot doslej pomisliti na ljudi. Ljudje so pridni in radi delajo, toda tistemu, ki rad dela in dobro dela, je treba tudi nuditi ustrezno plačilo. Večkrat govorim z ljudmi, ki delajo v tujini. Praviijo, da zunaj nič bolj ne garajo kot doma, zaslužijo pa dvakrat in celo trikrat več. Morda imajo v tujini bolj sposobna vodstva in strokovnjake. Če je to res, potem naš delavec ni kriv, da ne zasluži toliko, kolikor bi lahko in kolikor bi moral. Skratka, našim dohodkom bo treba posvetiti res precej več pozornosti.«

● POTREBNA JE
TEMELJITA
ANALIZA TRŽIŠČA

Edo Pahor, visoko kvalificiran električar, predsednik upravnega odbora gradbišča Ljubljana-okolica: »Po mojem mnenju bo treba letos temeljito analizirati tržišče in tržne pogoje ter naše proizvodne zmogljivosti prilagoditi realnim investicijam oziroma realnim tržnim razmeram. Stalna nihanja na tržišču so doslej zelo motila našo proizvodnjo. Seveda pa bo prav tako pomembna naloga modernizacije naše proizvodnje, ki v marsičem še ni takšna, kot bi morala biti in kot si jo želimo.«

● PREVEČ
DEMOKRACIJE NAM
ŠKODUJE

Janko Safarič, gradbeni tehnik, Celje, predsednik upravnega odhoda, voljen s stisim, kar ima, toda pri ra. Res, da človek ni nikoli zado nas je zadeva kritična. Glavna na loga organov upravljanja bo pre skrbeti delo. Če dela ni, nam tudi samoupravljanje in vse politične akcije nič ne koristijo.

Na splošno pa mislim, da je v podjetju preveč demokracije, lepo in prav je, če vsaka enota gleda na sebe, toda v tej borbi pa pozabimo na celoto, na naše skupne potrebe. Mi ne smemo videti samo interesov enote, temveč interese celotnega podjetja. Smatram, da bo potrebno več delati in manj govoriti.

● MISLIMO NA JUTRIŠNJI DAN

Jože Žalig, kvalificirani železokrivce Celje, predsednik delavskega sveta... Se vedno smo pod udarcem restrikcij v gradbeništvu, kar še posebno občitimo v Celju. Zasedenih kapacitet imamo komaj dobrih 50 % oziroma prevzetih del za 3.930.687 N din. Predvidevamo prevzem večjega dela, toda to je še vse v zraku. Resno nas skrbi, kaj bo jutri. Nerešen je tudi problem gradnje samskega doma, sedaj ko imamo vse drugo, nam pa nagajajo lokalni faktorji. Upamo, da se bo stanje kmalu izboljšalo.

NADALJEVANJE S PRVE STRANI ● NADALJEVANJE S PRVE STRANI ● NADALJEVANJE S PRVE STRANI ● NADALJEVA

Predvsem

v gospodarstvu, točno podoba tržne situacije. Mislim, da se spričo razmer, ki jih je prinesla reforma, ne smemo uspraviti, marveč je treba dejstvom smelo pogledati v oči in se s problemi energično spoprijeti. Po mojem bodo potrebni energični ukrepi, zlasti bo treba okrepiti delovno disciplino in sploh izboljšati odnos do dela, zmanjšati bo tudi treba režijske stroške. Menda ni treba, da na dolgo in široko govorim o težavah v gradbeništvu, o zmanjšanju investicijske fronte, o ostri konkurenci in podobnem. Če pa bomo hoteli biti v prihodnosti konkurenčni, če bomo hoteli v ostri konkurenčni borbi zagotoviti si delo, potem bomo prav gotovo morali znotraj našega kolektiva poiskati prav sleherni notranji rezervi. Mislim, da bo režija treba postaviti na pravo mero — ne glede na to ali je ta režija v poslovnih enotah ali na direkciji — in da bodo potrebni res radikalni ukrepi. Vsi vemo, kolikšno breme je režija oziroma administracija za nas v zveznem merilu. Zato bi bilo nespametno, če bi si s pretirano režijo vezali roke in

hromili naš razvoj znotraj lastnega kolektiva.

Čeprav pred nami niso rožnati časi, pa vendarle mislim, da bo treba iskati in tudi najti vse mogoče poti, da našim delavcem zagotovimo boljše kruh, višje osebne dohodeke, hkrati pa tudi boljše standard v delavskih naseljih. Vzporedno s tem bi omenil še nujnost gradnje stanovanj bodisi v blokih ali v individualnih hišah. Vsi vemo, da je pri nas še precej dobrih delavcev, ki do sledj niso prišli do ustreznih stanovanj. Seveda pa bo treba stanovanjsko vprašanje reševati skladno z reformo. Nekateri so prej mislili, da je skrb za stanovanje naloga in nujna skrb družbe. Danes vemo, da so stvari postavljene drugače. Mislim pa, da je treba ljudem pomagati, da bodo prišli do stanovanj, vendar bo treba pomagati zlasti tistim, ki so to pomoč že opravili s svojim dosedanjim delom v podjetju in s svojim odnosom do podjetja, kakor tudi tistim ljudem, ki bodo v perspektivi kolektivno potrebni.

Glede kadrov bi dejal, da smo dobili merila le pri inženirju in tehniku oziroma še pri delovodji; to so merila strokovne kvalifikacije, ki jo imamo v ustreznih šolskih spravevalih. Nismo pa dovolj storili za merila strokovne kvalifikacije za vse

druge delavce, na katerih leži večji del naše produktivnosti in sploh proizvodnje. Menim, da bo treba poskrbeti za dvig splošne ravni strokovne sposobnosti večine naših delavcev. Vemo, da ljudje danes iščejo čim krajšo pot do kvalifikacij, mi pa jim te poti vselej nismo omogočili. Zato menim, da bo treba radikalno dvigniti raven znanja naših delavcev, nuditi jim moramo razne možnosti — tečaje, seminarje in druge oblike — da svoje znanje izpopolnijo in dvignejo na višjo raven.

Skratka, časi, v katerih živimo in delamo, niso rožnati. Mislim, da bomo morali biti v prihodnosti še bolj preudarni in elastični, morali bomo dolgoročneje planirati in gibčno spremljati vse spremembe na tržišču, da nas ne bi življenje presenetilo in da nas čas ne prehiti. Upam, da bodo samoupravni organi ob sodelovanju političnih organizacij in strokovnih ter upravnih služb kos vsem nalogam, ki nas čakajo.»

Upravni odbor

čati pravilnemu izkoriščanju in dis-
poziciji obstoječe mehanizacije in

drugih delovnih pripomočkov, kakor tudi pravilni uporabi materiala. delovne sile in tako dalje. Nadaljevati bo treba začeto delo v zvezi z organizacijo dela pri pripravi dela in organizacijo gradbišč. Potrebno bo okrepiti disciplino pri izvajanju teh nalog ter dati poseben poudarek storilnosti pri delu, kajti le tako bomo lahko konkurenčni. Konkurenčni boj postaja na tržišču namreč vedno ostrejši in brez-kompromisen.

UO bo skušal v sodelovanju s celotnim kolektivom iskati poti, ki bi naj prispevale k boljšemu gospodarjenju in k odpravi vseh pomanjkljivosti v našem dosedanjem poslovanju ter tako ustvariti pogoje za nadaljnji vsestranski razvoj našega podjetja. UO bo moral nadalje obravnavati vprašanja organizacije našega podjetja. Najti homo morali take oblike organizacije podjetja, ki bodo v skladu s trenutno situacijo na tržišču in v skladu s potrebami in zahtevami delovnega kolektiva. Na splošno naj bi izvedli tako organizacijo poslovnih enot oziroma gradbenih vodstev, da bi bila v skladu s potrebami delavcev in delovnega kolektiva ter tako, da bi enote lahko samostojno delovale in se prilagajale lokalnemu tržišču.

Centrala podjetja naj bi v bodoče združevala poslovne enote, skrbela za njihovo vsestransko organizacijsko izpolnitev ter vodila skupno finančno, komercialno in kadrovsko politiko, na sami centrali pa organizirala tiste službe, ki jih posamezne enote nimajo in jih potrebujejo.

Naloga UO podjetja po reševanju tega vprašanja ne sme biti razbi-
jaska, temveč mora nasprotno z
določenimi konkretnimi predlogi in
sugestijami pomagati in delovati ta-
ko, da bi se podjetje organizacijsko
utrdilo in oblikovalo do take mere,
da bi imela korist celoten kolektiv
in skupnost.

UO bo tudi v tej mandatni dobi skušal urejati zadeve, ki obravnavajo standard delovnih ljudi. Razumljivo je, da ne bo mogoče zadovoliti vsem potrebam kakor tudi željam delovnega kolektiva. Kljub težavam in težkemu obdobju, ki ga preživlja gradbeništvo, pa sem prepričan, da bomo lahko s skupnimi napori in ob sodelovanju vseh članov delovnega kolektiva uresničili predvidene načrte. Moja želja in želja vseh članov UO je, da nam pri našem delu pomagate z obektivno in odkrito kritiko, s predlogi in priporočili, ki bi nam pomagali pri našem delu.

OLMO - naša velika naloga

Čelada mu je rešila življenje

Vodilo konzolnega dvigala je padlo delavcu na glavo z višine 12 metrov

Veliko nas je v kolektivu, ki mislimo, da na gradbiščih lahko hodimo in delamo brez nevarnosti, ki nam visi nad glavo. Marsikdo je zaradi tega mišljenja že utrpel škodo na svojem zdravju, več pa jih je tudi že poškodbam podleglo.

So pa med nami tudi taki, ki znajo oceniti nevarnost in varovati svoje zdravje.

Eden izmed takih, ki ve, da je zdravje samo eno in da glava ni tako trda, da bi lahko brez ustrezne zaščite prenesla tudi hujše udarce materiala, orodja ali drugih predmetov, ki na gradbiščih padajo z odrov in drugih podobnih naprav, je bil delavec na gradbišču stolpičev na Ravnah na Koroškem.

Delal je pri konzolnem dvigalu, ki ga pa strojnik ni vsak dan pregledal, kakor je to predpisano za vsako dvigalo. Strojnik mora namreč vsak dan, preden začne delati, opraviti zunanji pregled dvigala in pregledati še nekatere druge važne dele dvigala.

Ker je bil pregled opuščen več dni zaporedoma, so med obratovanjem konzolnega dvigala pri vodilu ročice konzolnega stikala popustile in se odvile matice, izpadli vijaki, nato pa še vodilo težko približno 1/2 kg. Vodilo je padlo delavcu, ki je delal pri dvigalu spodaj, s četrtega nadstropja, tj. približno z višine 12 m, direktno na glavo.

Delavec je ostal nepoškodovan! Zakaj?

Zato, ker je nosil na glavi zaščitno čelado.

Člani kolektiva, nič ne vemo, kje, kdaj in zakaj lahko pade komu izmed nas na glavo predmet in nam je poškoduje ali pa nas ubije.

Ce hočemo, da ostanemo zdravi, za delo sposobni, da ne bo ostal naš zakonski tovariš sam, da ne bodo otroci ostali brez vzgojitelja in hranitelja ali da ne bodo roditelji jokali in ostali brez otroka, zavarujmo si glave. Vsi gradbinci nosimo pri delu zaščitne čelade. S. J.

V Kopru bomo kmalu začeli graditi veliko novo naselje, v katerem bo prostora za približno 6500 prebivalcev

V Kopru bomo že letos začeli graditi veliko, novo stanovanjsko naselje za kakih 6500 prebivalcev. To bo nova soseska s 1500 stanovanji, ki jo bomo gradili več let, tja do leta 1970 in morda še dlje. Gre za veliko stanovanjsko sosesko Olmo, ki leži v dokaj široki kotlini za Semedelskim hribom. Urbanisti so že pripravili ureditveni načrt za to sosesko, potrdil ga je že občinski svet za urbanizem, konec maja pa bo verjetno o tej soseski tudi razpravljala občinska skupščina v Kopru.

Soseska Olmo obsega 53 ha, ureditveni načrt so pripravili urbanisti »Investi-biroja« iz Kopra v sodelovanju s strokovnjaki našega podjetja. Predvideno je, da bi to naselje res funkcioniralo tako, kot mora funkcionirati dobro urejena soseska. Tu bo stala osemletka, pionirski dom, štiri otroškovarstvene ustanove, športni park, garaže, preskrbovalni center, razni servisi itd. Skratka, lepo urejeno naselje z vsemi potrebnimi objekti.

Kakšni objekti pa bodo stali v Olmu? Urbanisti so se odločili za nizke zgradbe, takšne in podobne, kot smo jih postavili v Salari. Razlog za to odločitev je zelo enostaven: nosilnost zemljišča je zelo skromna, komaj pol kg na kvadratni centimeter. Če bi hoteli tu graditi bloke in stolpnice, bi to terjalo precej krepka sredstva za temelje, seveda pa bi to izdatno podražilo stanovanja. Kljub temu, da so tu predvidena le pritičljiva stanovanja — vrstne hišice in atrijske hiše — je gostota dokaj v redu (okrog 220 prebivalcev na ha). To pomeni, da so urbanisti prostor kljub nizki zazidavi precej racionalno izkoristili. Tudi lega soseske je v dolini Olmo ugodna, dolina leži v smeri vzhoda. Zato ima dovolj sonca, leži pa tudi v zavetju, tako da je varna pred zimsko burjo. Domačini vedo povedati, da so tu vedno obrodile prve češnje na Koprskem.

Pomembno je tudi dejstvo, da v Olmu ne bodo potrebna nikakršna rušenja, torej nobenih nadomestnih stanovanj, ki so sicer večkrat hudo breme za nove soseske. S komunalnimi napravami tudi ne bo preveč preglavic, saj so glavne komunalne žile (vodovod, kanalizacija, elektrika, ceste itd.) precej blizu, v sosednji Salari in tudi bliže.

Posebno skrb so urbanisti posvetili Olmu glede razporeditve objektov in sploh ureditve okolja. Ta skrb je vsekakor bila potrebna, kajti urbanisti so se hoteli izogniti očitkom, ki jih je bilo večkrat slišati v naselju Salara neke vrste taborišče, nekakšen »Dachau«. Priznati je treba, da Salara, češ da je Salara neke vrste taborišče, nekakšen »Dachau«. Priznati je treba, da Salara z nekaterih urbanističnih vidikov ni bila rešena ravno najbolje, verjetno ljudi moti zlasti precej toga enostavna in enostranska lega objektov. Prav temu

so se v Olmu urbanisti hoteli izogniti, zato so objekte locirali nekoliko bolj svobodno, pestro. Veliko si obetajo urbanisti tudi od hortikulture, saj bodo v naselju zasadili dovolj zelenja — borovce, cipres in drugega drevja, predvidenih pa je tudi dovolj zelenih travnatih površin, kjer se bodo lahko igrali otroci. In slednjič bo k prijetnejšemu okolju in vzdušju prispevala tudi večja pestrost objektov, saj so poleg stanovanj v vrstnih hišah predvidene tudi atrijske hiše. Ni pa tudi dvoma, da bo k prijetnemu vzdušju v naselju prispevala svoj delež še urejenost s tako imenovanimi spremljajočimi objekti, kot so šola, otroško-varstvene ustanove, preskrbovalni center, servisi, parkirni prostori itd. Omeniti je treba še to, da urbanisti niso pozabili na zadostno število garaž. Toda povsem upravičeno so urbanisti garažam »odmerili« prostor ob robu soseske. To pa pomeni, da se bodo v naselju gibal in živeli samo »nemotorizirani« državljani, kar bo tudi po svoje naredilo bivanje v Ol-

mu prijetnejše. Avtomobili in motorji bodo pač morali ostati v garažah in na parkirnih prostorih ob robu naselja.

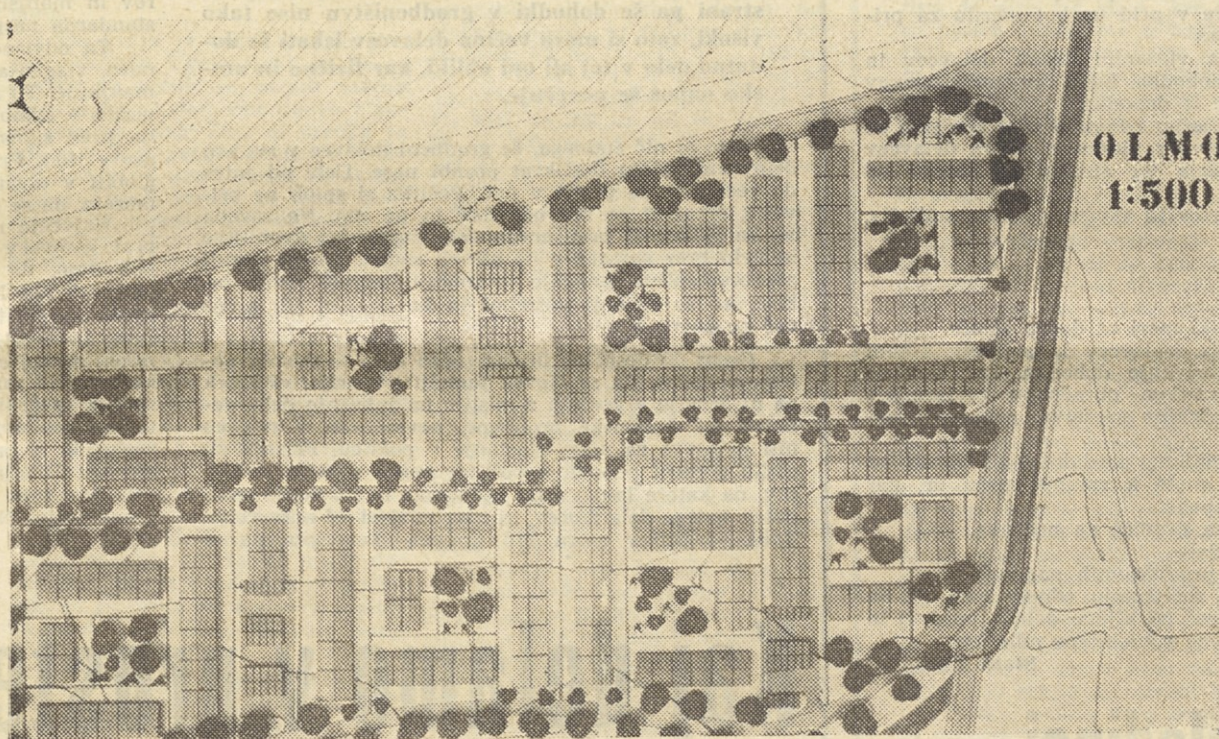
Seveda pa je ob vseh teh dejstvih najpomembnejši činitelj — denar. Koliko bo stala nova soseska? Koliko bodo stala stanovanja v njej? To so prav gotovo najpomembnejša vprašanja, saj reforma ne pozna sentimentalnosti in bi tudi najljepši urbanistični načrt ostal le na papirju, če bi bil predrag, če ne bi bil primeren za naš skupen »žep« in še bolj za žep tistih Koprčanov, ki čakajo na stanovanja. Lahko pa zadržimo, da je tudi glede ekonomskih meril vse v redu.

Stanovanja v novi soseski, ki bodo precej podobna tistim v Salari, bo gradilo za trg naše podjetje. Vsekakor bo to res velika naloga, saj bomo to naselje gradili več let. Kalkulacije naših strokovnjakov so pokazale, da bo poprečna cena kvadratnega metra stanovanjske površine v teh stanovanjih okrog 97.000 starih dinarjev, pri čemer je v to ceno vračunana tudi vsa komunalna ureditev! Vsekakor je že za današnje razmere ta cena dokaj nizka in zmerna, saj vemo, da pride v nekaterih zgradbah že danes kvadratni meter na 150.000 din in še več, ponekod celo do 200.000 din. Povedati pa je še treba, da so naši projektanti precej izboljšali nekatere načrte, tako da pomeni soseska Olmo vendarle lep korak naprej v primerjavi

z naseljem Salara. Zlasti dobra rešitev je v tem, da bodo imeli stanovalci izhod ne samo na eni strani (na primer samo proti vzhodu) hiše, marveč tudi na nasprotni strani, torej na zahodu. Vsako stanovanje je opremljeno z vsem potrebnim komfortom — z laboratorijsko kuhinjo, sanitarijami, kopalnico z normalno sedežno kadjo in drugim udobjem v bivalnih prostorih. Prav vsako stanovanje ima tudi balkon-logio, ki jo lahko stanovalec po želji tudi zapre oziroma zasiekli. Vrh tega so naši projektanti pripravili vse, da se čim bolj prilagode željam tržišča oziroma bodočim kupcem stanovanj. Na voljo bodo kar štiri tipi stanovanj — po dve dvosobni (54,60 oziroma 55 m²) in po dve trisobni (65,60 oziroma 67,20 m²) stanovanji. Po željah kupcev pa bomo tu gradili seveda tudi individualne atrijske hiše s precej večjimi površinami (preko 80 kvadratnih metrov) in tudi samo enosobna stanovanja (32,20 m² površine), če bo pač dovolj zanimanja za takšna majhna stanovanja.

Skratka prilagodili smo se kupcem in razmeram na tržišču, zato upamo, da ne bodo razočarani niti naši kupci niti naše podjetje. Sicer pa že prvi znaki kažejo, da bo za stanovanja v novem naselju Olmu več kot dovolj interesentov. To pa tudi ni nič čudnega, saj bodo ljudje za razmeroma majhen denar dobili tu res največjo možno mero udobja in stanovanjskega standarda.

I. P.

Odkrivamo nove metode dela

NAŠI PROJEKTANTI V ZAHODNI NEMČIJI

Naši operativni enoti, ki šteje danes že ca. 300 ljudi, se je pridružila še skupina osmih projektantov. Operativna enota sodeluje s firmo Holzmann na gradbiščih, projektanti pa v statičnem biroju. Statični biro tvrdke Holzmann šteje skupno ca. 160 inženirjev, tehnikov ter vajencev-tehničnih risarjev, kar je močan tehnični oddelek. Tvrdka Holzmann zaposluje s svojimi poslovnimi enotami po vsej Nemčiji okrog 20.000 ljudi. V sestavu tehničnega oddelka pri sedežu podjetja je tudi arhitektonski biro, ki pa številčno ni tako močan. Vsi pri svojem delu odkrivamo za nas nove metode dela, nove vrste materiala in tehnološke postopke. Skušal bom opisati vtise, ki sem jih bil dobil pri delu v statičnem biroju.

VRSTNI RED IN RAZLIKE PRI PROJEKTIRANJU

Nemci imajo podoben način projektiranja ter sestavne dele projekta, kot so predpisani pri nas, vendar obstajajo nekatere razlike, ki jih bom posebej navedel:

Predprojekt ali program — vsebuje skicirano, programsko rešitev glavnih delov gradbene naloge s predračunom stroškov, razlago tehnoloških postopkov in mora imeti vsa potrebna predloglasja od oblasti za kasnejšo odobritev projekta. Predprojekt izdelajo v več variantah.

Projekt ali idejni projekt — vsebuje rešitev naloge do take mere, da je možno izdelati načrt financiranja in pridobiti vsa soglasja za izvedbo vseh priključkov. Omo-

goča naj popis del in izračun potrebnega materiala, tako da bo možno razpisati posamezna dela. Gradbene objekte prevzamejo večja gradbena podjetja večkrat že na osnovi

idejnega projekta in nato sama izvršijo glavne projekte. Projekt vsebuje potrebne strokovne izračune in približen statični račun za določitev dimenzij posameznih glavnih delov gradbenega objekta. V tej fazi predvidi gradbeno podjetje svoje načine izvedbe konstrukcije. Pri približnem statičnem računu določijo dimenzije glavnih nosilnih delov zgradb na nam običajen način. Npr. statično nedoločene konstrukcije: okvire, skelete itd. računajo po Cressu oziroma zadnjem času po Kaniju. Pri delu veliko uporabljajo razne priročnike, diagrame in tabele, da zmanjšajo porabo delovnega časa.

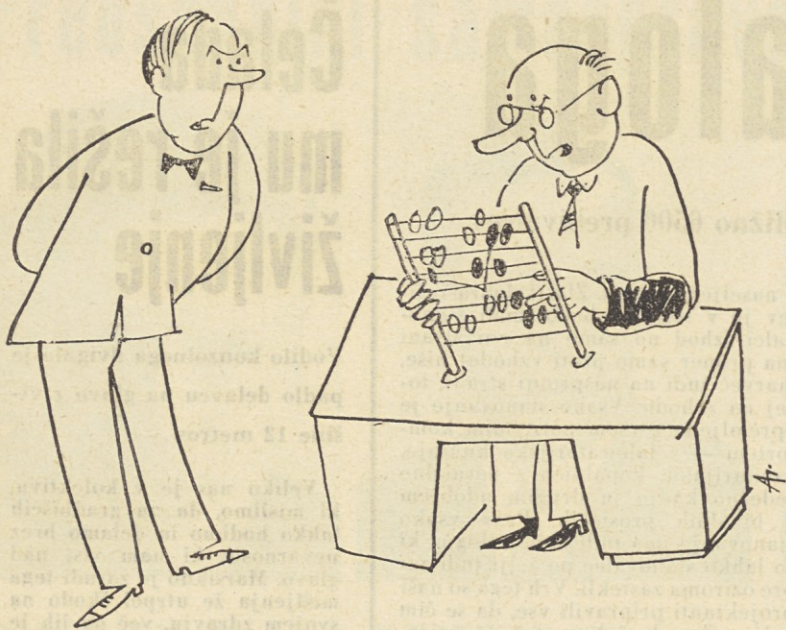
Izvršilni načrti ali glavni projekt — vsebuje vse potrebne podatke za izvedbo gradbene naloge. Prikazani morajo biti vsi konstrukтивni deli kot pri nas arhitektonski glavni projekt — brez statike ter opaznih in armaturnih načrtov. Glavni projekt — arhitektonski del pregleda tretja oseba glede soglasja z idejnim projektom in pravilnosti vseh mer. Seveda morajo biti arhitektonski načrti narejeni v soglasju in ob sodelovanju statikov. Na tej točki lahko ugotovim, da je tukaj sodelovanje statikov in arhitektov mnogo slabše kot pri nas. Statični in arhitektonski biro pri tvrdki Holzmann A. G. imata še direktno zvezo, v tem ko se sodelovanje statika in zunanjega arhitekta razvija zelo pismeno in preko tretje osebe. Gradbeno podjetje Holzmann namreč nima močnega arhitektonskega biroja zaradi tega, ker ravno preko zunanjih samostojnih arhitektonskih birojev dobi delo. Posledica temu so velike spremembe glavnih projektov, arhitekture, in statike, ki jih čuti zaradi ostrih rokov tudi gradbišče.

Konstrukтивni del izvršilnih načrtov — podrobni statični računi, opazni načrti z detajli in armaturni načrti — se izdelujejo drugače kot pri nas. Projektno nalogo razdeli vodilni statik po elementih: stropovi, nosilci, stene, stebri v obdelavo skupini statikov. Statični račun teče tako kot pri nas z določitvijo nosilnega sistema in obtežbe. Enostavne nosilce in sisteme računajo po priročnikih, za vse težje statično nedoločene konstrukcije pa izvrše izračun upogibnih momentov, prečnih in podpornih sil v elektronskem računskem centru. O delu računskega centra bom pisal posebej. Iz računskega centra prejme statik izračunane momente, prečne sile v vsaki desetinki razpetine. Njegova dolžnost je, da kontrolira dobljene rezultate in pregleda, če ni v kakšnem polju ali nad podporo dana vrednost upogibnega momenta manjša od polno vpetostnega momenta, kar se lahko zgodi pri kontinuirnem nosilcu preko neenakih polj in drugje.

Po tem pregledu statike takoj dimenzionira konstrukcijo. Statične račune je treba izvršiti zelo podrobno. Statik mora opisati v račun številu in dimenzije betonskega železa, njegovo kvaliteto (obstaja več vrst betonskega železa z različnimi dopustnimi napetostmi) ter izbere vrsto armaturnih mrež. O armaturi in armaturnih mrežah bom pisal posebej: Statični biro se razlikuje od našega v tem, da gradbeni tehniki sodelujejo v skupini pri izdelavi statičnih računov, pri nas doma pa se gradbeni tehniki spremenijo v tehnične risarje in obdelovalce in kakor nekateri kolegi arhitekti nočejo nič vedeti o statiki. Tukaj se gradbeni tehniki, ker je diplomiranih gradbenih inženirjev malo, sami odločijo ali bodo računali ali bodo risali. Tako po izvršeni specializaciji v statičnem biroju nekateri dosežejo zavidljivo visoko nivo znanja, ki so si ga pridobili pri delu. Vendar delo v statičnem biroju ni ekstremno laženo. Če ni računanja, začno gradbeni tehniki, ki so prej računali, z risanjem armaturnih načrtov.

Izvršeni statični račun roma v kontrolo k statiku — pregledovalcu, ki je zunaj podjetja in od oblasti pooblaščen oseba. Po njegovih pripombah je treba statični račun dopolniti in popraviti. Po pregledanih statičnih računih nato izdelajo opazne in armaturne načrte, nakar jih zopet pregleda pooblaščen oseba. Za razliko z arhitektonskim načrtom, ta ne pregleda, če so kote in mere pravilne, temveč samo, če je vložena armatura v soglasju v statičnem in konstrukktivnem oziru. Če je armatura predolga ali prekratka — za to odgovarja statični biro, prav tako za vse izmere konstrukcije, zato izvršijo interno kontrolo v biroju.

Zanimivo je to, da pridobitev soglasij za gradnjo štejejo v projektne usluge. Prav tako je zanimiva vključitev nadzornega organa, ki bo med gradnjo, že pri izdelavi glavnega projekta. Nadzorni organ oziroma vodja gradnje je iz gradbenega podjetja, ki dela izvajajo. Tako se s projektom seznani v vseh podrobnostih. Nadzorni organ pa nima kontrolne funkcije — torej pasivne, temveč on sam izdeluje s svojimi ljudmi popise, razpise, zbira ponudbe ter sklepa pogodbe, postavlja tehnične pogoje. On vodi gradnjo od začetka do konca skupaj s šefom gradbišča. Šef gradbišča mora skrbeti, da gradnja poteka po načrtih, prevzema material in storitve, opravlja voise, v gradbeno knjigo in skrbni za pravilnost vseh stroškov, pri gradnji. O svojih vtisih na gradbišču naj pišejo moji kolegi iz operative, jaz pa bom podrobneje opisal delo elektronskega računskega centra.

Po vseh enotah in na centrali smo že uvedli nove mehanografske stroje

Reforma tudi pri Gradisu

Konferenca šefov poslovnih enot in strokovnih služb podjetja, ki je bila 9. in 10. marca 1966, je sprejela med drugim tudi sklep (št. 15), da se morajo sredstva skladov planirati za daljši čas in glede na perspektivni gospodarski načrt. Enote naj vlagajo v skupne sklade dosežena sredstva v razmerju z opravljenimi *efektivnimi delovnimi in strojnimi urami*.

Poleg tega je komisija DS podjetja za perspektivni program in razvoj podjetja ter letni gospodarski načrt naročila analitski službi podjetja, da izdela predlog za merila (ključ), po katerem bi poslovne enote prispevale delež za kritje režijskih stroškov. To merilo naj bi predstavljalo učinkovite delovne in strojne ure.

Tedaj lahko povzamemo, da gre za *bistveno spremembo delovnih odnosov v podjetju*. Poslovne enote torej ne bi več prispevale za skupne potrebe podjetja (režijski stroški, enostavna in razširjena reprodukcija) po merilu dohodka in po raznih drugih merilih kot doslej, ampak enotno po merilu opravljenih ur.

Poglejmo, kateri razlogi govorijo v prid ur kot merilu za prispevek za skupne potrebe podjetja:

1. Enote prispevajo skladno z vloženim delom delavcev in strojev in ne več glede na višino dohodka. Eden osnovnih ukrepov reforme je bil v črtanju prispevka iz dohodka.

Enote (v državnem merilu podjetja) odvajajo zdaj sredstva za kritje skupnih potreb države skladno z vloženim delom delavcev — prispevek iz delovnega razmerja ter strojev — obrestni od sredstev.

2. Prispevek od ur je vir sredstev za skupne potrebe podjetja, ki je:

- stalen in gotov,
- hitro ugotovljiv in zlasti
- enostaven,

kar vse ni mogoče trdit v toliki meri za druge ključne.

3. Prispevek se odreja po delu (delavcev in strojev). S tem odpade motiv za obračunsko prikrivanje dohodka, kar škoduje tako PE kot podjetju. S prirojanjem obračunov proizvodnje največkrat zavestno zamrzujemo obratna sredstva, oziroma sredstva za druge sklade.

4. Veliko število ur pomeni majhno produktivnost hkrati pa velik prispevek. Oboje spodbuja enote k zmanjševanju ur, kar vodi k izboljševanju poslovnega uspeha.

5. Izenačujejo se pogoji: Enaka pravica za neenake.

6. Spodbuja se mehanizirano delo.

7. Manjša se »žej« po manj produktivnih nadurah.

8. Večajo se možnosti, da se izboljšujejo odnosi med PE in med podjetjem. Prispevek se namreč po ključu določa vnaprej in PE niso odvisne od take ali drugačne subjektivne odločitve.

Stane Uhan

Kaj pravijo mladinci

Zakaj ne pišemo o delu mladine?

Redno prebiram naše glasilo »GRADISOV VESTNIK« in sem z njim zelo zadovoljen. V njem najdemo novice vseh vrst, skratka stvari, ki zanimajo širok krog Gradisovih ljudi.

Vendar pa v našem časopisu nekaj pogrešam. Skoraj nikoli namreč ni v njem članka, ki bi izhajal iz vrst mladih ljudi mladincev. Le-teh je v našem kolektivu veliko, zato je še toliko bolj čudno, da o njih in njihovem delu tako malokdaj zasledimo kakšen članek.

Res je sicer, da je v prvi vrsti dolžnost mladincev samih, da o svojem delu in problemih seznanjajo tudi starejše člane kolektiva, vendar pa bi morali za to poskrbeti včasih tudi starejši.

Mogoče bi bilo dobro, da bi uredništvo »Gradisovega vestnika« razpisalo kakšen natečaj za najboljše prispevke mladincev.

Prepričan sem, da to ne bi samo povečalo zanimanja za »Gradisov vestnik«, ampak bi bila to tudi pot k zblizevanju mladih s starejšimi, posebno pa mladih med seboj.

Večkrat slišimo na račun mladine pikre pripombe s strani starejših ljudi. Spotikajo se nad neaktivnostjo mladine. Največkrat jih v njihovi kritiki podpremo, ne da bi se prej vprašali, kaj je kdo od teh »kritikov« pripravljen storiti za povečanje aktivnosti in delovnosti mladine.

Prepričan sem, če bi postavili to vprašanje njim, da bi dobili prav od najglasnejših odgovore, ki bi bili zato podobni temu: »Ja, sedaj se bom pa še z mladino ubadal!«

Sicer pa je v naših mladinskih aktivih še vseeno čutiti nekaj dejavnosti.

Pri nas na OGP poskušamo prav sedaj nekoliko urediti te stvari. Kot prvo smo v sodelovanju s kovinskim obratom osnovali podružnico »Počitniške zveze«.

Znano je, da mlade ljudi najbolj zanima šport, zato bomo uredili odbojgarsko igrišče, sestavili nogometno ekipo in začeli s streljaštvom.

Dramska skupina pa je v sredo 27. IV. pripravila v Titovem domu, igro — enodejanko, ki je sicer dobro uspela, žal pa je bila udeležba zelo slaba. Vendar pa nam to ni vzelo poguma in bomo s to dejavnostjo nadaljevali.

Navedel sem nekaj podatkov o delu mladinskega aktiva OGP. Zdi se mi, da bi bilo prav in koristno, da bi se tudi iz drugih aktivov kdaj oglašili in povedali kaj o svojem delu in problemih, saj bi nas to zblížalo med seboj in prepričan sem, da bi nas tudi starejši lažje in bolje razumeli.

Opomba uredništva: V celoti se strinjamo s tovarišem Jazbinškom. Mladina, vabimo vas k sodelovanju! Ernest Jazbinšek

Privoščimo si počitek

Nedelja je sestavljena in ne-delaj, zato je namenjena počitku

Delo v gradbeništvu je izredno težko, saj zahteva od vsakega posameznika velik fizični ali umski napor. Danes nam ne zadostuje samo ročna spretnost in okretnost, temveč moramo biti na tekočem še z novjšimi tehničnimi dosežki, zato se moramo še redno izpopolnjevati. Po drugi strani pa še dohodki v gradbeništvu niso tako visoki, zato si mora večina delavcev iskati še dodatno delo v tej ali oni obliki, kar fizično in umsko napor še povečuje.

Zato ni nič čudnega, če gradbeni delavec v svojem delovnem poletu dostikrat pozabi nase. Dela od jutra do večera in še pozno v noč. Počitka si sploh ne privoščijo, sprostijo se več ne more in ne zna. Ne zaveda se, da so koristi pretiranega dela marsikdaj dvomljive in delo brez sprostitev ne obrodi sadov. Mnogi zaradi preobremenitve omagajo in morajo izpreči ravno takrat, ko so najbolj potrebni in ko zbolijo, jih nihče več ne pozna.

Osem do deset ur intenzivnega dela je dovolj, potem je nujno, da se človek temeljito spočije. »Počitek pa ni ležanje v postelji z mislijo na jutrišnje delo, denarne ali družinske probleme, nevšečnosti v poklicu niti priprave za novo hlastanje v poklicu. Počitek ali oddih pomeni popolno sprostitev vsega mišičja in živcev, na katere lahko sami vplivamo, in na delno sprostitev tistega dela živcev, ki niso odvisni od naše volje. Taka sprostitev mora biti dnevna. Temeljito pa se

moramo vsaj enkrat na teden sprostiti na svežem zraku v naravi.

Višji življenjski standard je odvisen od višje in kakovostnejše proizvodnje ter nižjih proizvodnih stroškov vseh vrst. Višja proizvodnja pa je odvisna od spočitega in sproščenega delavca. Počitek in sproščenost pa sta več ali manj odvisna od zmanjšanih naporov in manjših skrbi ter od izboljšanja življenjskega standarda nasploh.

Ta odvisnost je na videz začarani krog, ki terja nova vlaganja sredstev, katerih pa vedno bolj primanjkuje. Tu gre predvsem za sredstva, ki jih je treba vložiti v stanovanja, v razne zelenice in ureditev okolja pred samskimi domovi, (klopi, parki, športne naprave itd.). Prav tako pa se bomo morali še bolj poglobiti v tovariške odnose med seboj, ker le-ti pripomorejo, da se naš delavec počuti v podjetju kot doma.

Največje rezerve za počitek in sproščenost pa so prav gotovo v prostih dneh, nedeljah in praznikih. Ne pozabimo, da je beseda nedelja sestavljena prav iz istih črk kot NE DELAJ, zato je že od nekdaj namenjena za počitek. Sedaj, spomladi, ko se prebujata nova zemlja izhlapeva tako prijeten vonj, si vzemimo nekaj suhe hrane in pojdemo navsezgodaj v naravo. Ne zapirajmo se v drage gostilniške prostore, ampak razgrnimo odejo na travo. Leže se prepustimo toplim sončnim žarkom in svežemu spomladanskemu zraku, ki je prepojen z najboljšimi dišavami cvetja in zelenja. Dihajmo globoko, da si prezračimo pljuča in kri. Pozabimo na jutrišnje skrbi in prisluhnimo ptičjemu petju. Naberimo si novih moči za delo, ki nas čaka.

Kaj delamo v prostem času?

Vajenci največ bero in se ukvarjajo s športom

Center za izobraževanje je ob koncu šole anketiral skupino vajencev podjetja z namenom, da bi ugotovili, kaj delajo v prostem času in katere revije ali časopise najraje berejo. Anketiranih je bilo 108 članov kolektiva.

Iz analize rezultatov smo dobili naslednje zanimive podatke. Na vprašanje »Kaj delate v prostem času«, so nam odgovorili takole:

1. ukvarjam se s športom	66 (61 %)
2. berem	72 (67 %)
3. grem v kino	36 (33,3 %)
4. šahiram	22 (20,3 %)
5. se sprehajam	12 (11,1 %)
6. gledam televizijski program	28 (41,8 %)
7. poslušam zabavno glasbo	12 (11,1 %)
8. se sprehajam z dekletom	8 (0,7 %)
9. hodim na ples	12 (11,1 %)
10. kartamo	4 (3,7 %)
11. gledališče itd.	6 (5,5 %)

Na vprašanje »katere revije in časopise najraje berete«, so nam odgovorili takole:

1. Arena	76 (77,3 %)
2. Gradisov vestnik	69 (60,4 %)
3. Vjesnik u srijedu	32 (29,6 %)
4. Sportske novosti	30 (27,7 %)
5. TT	26 (24 %)
6. Plavi vjesnik	54 (50 %)
7. Delo	14 (12,8 %)
8. Življenje in tehnika	12 (11 %)
9. Mladina	18 (16 %)
10. Panorama	26 (24,1 %)
11. Tovariš	32 (45,6 %)
12. Pavliha	10 (9,2 %)
13. Borba	4 (3,7 %)
14. NN	2 (1,8 %)
15. Svijet	6 (5,5 %)
16. Polet	6 (5,5 %)

Odgovori na anketno vprašanje nam kažejo, da se mladinci v prostem času največ ukvarjajo s športom ali pa berejo različne revije. Zelo malo berejo dnevno časopisje, v katerem se obravnavajo aktualni družbeno politični dogodki. Večina berejo revije in časopise z lju-

bavno in poljubno znanstveno vsebino. (Arena, Vjesnik u srijedu, Plavi vjesnik, Tovariš) v veliki meri pa tudi Gradisov vestnik, ki je na rang lestvice zasedel drugo mesto.

Iz ankete je razvidno, da sindikalne podružnice vse premalo organizirajo izlete in športna tekmovanja. Temu vprašanju bomo morali v bodoče posvetiti še več pozornosti.

Naši odlikovanci

Predsednik republike Josip Broz-Tito je ob 20-letnici podjetja odlikoval naše najzaslužnejše člane kolektiva; in sicer (po abecednem redu):

1. Ivan Božič, šef nabavne službe, medalja dela
2. Roman Blažević, polkvalificiran betoner, Koper — medalja dela
3. Lojze Cepuš, pomočnik direktorja za kadre, medalja dela
4. Maks Črmelj, visokokvalificiran zidar, medalja dela
5. Karel Faihtinger, gradbeni delovodja, Koper, medalja dela
6. Anton Franderajh, kvalificiran zidar, Koper, medalja dela
7. Anton Jankovec, polkvalificiran delavec, Ljubljana, medalja dela
8. Jakob Medved, gradbeni

delovodja, Koper, medalja dela

9. Muhareadin Muminović, skladiščnik, Koper, medalja dela
10. Jože Ovijač, inštruktor vajencev, Ljubljana, orden dela s srebrnim vencem
11. Nuša Piškur, tajnica glavnega direktorja, Centrala, medalja dela
12. Humbert Slabe, visokokvalificiran električar, Koper, medalja dela
13. Ljuba Tome, šef komercialne — Projektni biro, medalja dela
14. Jože Umek, pomožni delovodja, Ljubljana, medalja dela
15. Jože Uršič, diplomirani gradbeni inženir — red zasluge za narod s srebrnim vencem

Vsem odlikovancem naše iskrene čestitke.

Ali izpolnjujemo pogoje za prehod na skrajšan delovni teden?

Deset zapovedi za to, da uresničimo 45-urni delovni teden

Od 16. aprila 1966 dalje delamo po 45 ur na teden. Za prehod na skrajšan delovni čas so bile opravljene številne analize in sestavljen celoten program. Obširne so bile tudi obravnave programa po delovnih enotah na skupnih sestankih, na katerih smo prevzeli obveznosti, ki nam jih narekuje omenjeni program, da bo zagotovljen realni osebni dohodek, kakršen je bil pred uvedbo krajšega delovnega tedna. V krajšem času je treba opraviti prav toliko, kot prej v 8 urah na dan.

Program je predvidel postopno skrajševanje delovnega tedna in sicer tako, da bomo do leta 1968 delali po 45 ur na teden, nato pa prešli na 42-urni delovni teden.

Da bo enaka proizvodnja in enak osebni dohodek pri 45-urnem delovnem tednu, moramo izpolnjevati naslednje pogoje:

1. Vpeljati je treba dosledno merjenje učinka po individualnih merilih na vseh delovnih mestih, kjer je to mogoče.

2. Vpeljati zasledovanje delovnega učinka tudi za druga delovna mesta, kjer individualnega učinka dela ni mogoče meriti na podlagi internih predpisov po določilih pravilnika o delitvi osebnih dohodkov delavcev (čl. 7).

3. Urediti je organizacijo dela tako, da ne bo zastoj pri proizvodnji zaradi čakanja na material ali zaradi nepravočasno pripravljenega materiala. Razporediti je treba delovni čas za posamezne grupe delavcev, ki material pripravljajo, in za transportiranje na mesta ugraditve tako, da bo pričetek dela teh grup prej — skladno s potrebnim časom za pripravo in za transport materiala.

4. Prihod na delo mora biti najmanj 10 minut pred pričetkom rednega delovnega časa. Do pričetka rednega delovnega časa je treba prejeti orodja, ugotoviti prisotnost in da so neposredni vodje skupin o tem vsaj en dan prej informirani. Začetek dela mora biti natančno ob določeni uri.

5. Odmor med delom, ki traja pol ure, se ne sme nikakor podaljševati. Zato je treba najmanj 5 minut pred koncem določenega časa za odmor zapustiti prostor, kjer je bil delavec na odmoru, tako da bo nadaljevanje dela natančno ob uri. Če pogoji ne dopuščajo, da bi bili vsi delavci enega gradbišča ali obrata lahko naenkrat postreženi s toplim obrokom, če je ta tudi uveden, je potrebno organizirati odmor tako,

Civilno pravno delovno razmerje in dopolnilno delo

Civilno pravno delovno razmerje se lahko ustanavlja po določilih 133. člena temeljnega zakona o delovnih razmerjih za opravljanje dela ali nalog, ki za organizacijo dela zaradi majhnega obsega ali zaradi občasnosti oziroma začasnosti ne zahtevajo, da bi se v organizaciji dela uvedlo posebno delovno mesto.

Razlika med delom, ki se opravlja na podlagi civilno pravnega razmerja, in dopolnilnim delom je v tem, da je dopolnilno delo po TZDR delo s polnim, nepolnim ali v podaljšanem delovnem času. Potreba po njem nastaja od primera do primera in ga lahko opravlja tudi delavec iz iste delovne organizacije; delo na podlagi civilno pravnega razmerja pa smejo opravljati samo delavci izven delovne organizacije.

Civilno pravno razmerje se sklepa samo za dela, ki jih določi gospodarska organizacija v statutu, in za dela, ki ne trajajo več kot 3 dni. Dela, za katera se sklepa civilno pravno razmerje, so takšnega značaja, da ni treba odpreti novega delovnega mesta.

V dopolnilnem delu se opravljajo dela, za katera v statutu podjetja ni določeno, da se sklepa civilno pravno razmerje in dela, ki po svojem značaju ne predstavljajo delo v podaljšanem delovnem času. Delo v podaljšanem delovnem času (nadurno delo) se sme vpeljati samo izjemoma, in sicer, če zadane gospodarsko organizacijo nesreča ali se takšna nesreča pričakuje, da se dokonča začeto delo, ki je nujno in bi ustavitev dela pomenila škodo, in dalje, da se prepreči kvarjenje surovin in materiala ali da se prepreči škoda na sredstvih za delo. Takšno delo se sme uvesti samo toliko časa, kolikor traja nevarnost, oz. da se odpravijo vzroki za škodo, ki bi lahko nastala.

da bodo imele posamezne skupine med delom odmor v različnem času (npr. I. skupina ob 9.00, II. skupina ob 9.30 itd.). S tem bi preprečili nepotrebno čakanje na razdelitev hrane, hkrati pa omogočili dejanski počitek v odmerjenem času.

6. Konec dela mora biti natančno ob uri. Pospravljanje orodja v skladišče ter umivanje rok ne sme biti v rednem delovnem času. Skladiščniki, ki prevzemajo orodje, morajo ostati toliko časa na delu po rednem delovnem času, da opravijo ves prevzem. Enote so dolžne delovni čas za skladiščnika pravilno razporediti.

7. Delavci, ki se dnevno vozijo na delo in zaradi neugodnih prometnih zvez redno zamujajo ali predčasno odhajajo z dela, morajo zamujeni delovni čas nadoknaditi vsaj enkrat tedensko izven rednega delovnega časa. Kolikor je teh ljudi veliko in povzroča to motnje v proizvodnji, mora enota prilagoditi začetek in konec delovnega časa tako, da bodo motnje v proizvodnji zaradi omejenega vzroka zmanjšane na minimum.

8. Do kraja je treba omejiti privatne izhode. Ugotovljeno je, da so povsod že uvedli na raznih uradih delovni čas za določene dneve v popoldanskih urah. Zato ni vzroka za odhod z dela zaradi urejanja osebnih zadev na uradih med delovnim časom. Ostali vzroki za izhod med delom pa morajo biti dokazani in opravičeni. Potrebna je natančna kontrola privatnih izhodov po vseh enotah.

Razen v nujnih primerih ni mogoče dovoliti obiska pri zdravniku v rednem delovnem času.

Poslovne enote so dolžne urediti s področnimi ambulanti možnost popoldanske ordinacije.

9. V enotah, kjer delavci stanujejo v delavskih domovih, morajo biti organizirane bolniške sobe. Bolniki med boleznijo ne smejo prebivati v svojih sobah. Upravniki domov oziroma naselja so dolžni vsak dan voditi evidenco v bolnikih po podatkih, ki jih prisrbi kadrovska služba enote na podlagi dnevnih poročil o izostankih.

10. Uvesti je treba kontrolo bolnikov na domu. V ta namen so dolžne enote določiti osebo, ki bo to kontrolo redno opravljal, ali pa se s pogodbo dogovoriti s področno ambulanto, da bo redno kontrolirala bolnike na domu.

Skladno s pravilnikom o delovnih razmerjih so dolžni organi upravljanja v enotah izvajati sankcije proti kršilcem delovne dolžnosti glede neutemeljenih izostankov z dela.

Celotna delovna skupnost Gradisa je navedene pogoje sprejela in se zavzela, da jih bo tudi izpolnjevala. Prav je, da stalno nadzorujemo, ali se v celoti izpolnjuje, kar je bilo obljubljeno in da takoj v začetku odpravimo vse ovire, ki bi lahko

povzročile, da ne bodo izpolnjeni pogoji, ki se zahtevajo za krajši delovni teden, tj. nezmanjšani obseg proizvodnje na posameznika in vsaj enak realni osebni dohodek.

Delavski svet podjetja je ob sprejemu programa za prehod na skrajšan delovni teden določil, da smejo enote razporediti čas v delovnem tednu tako, da bo povprečno skozi vse leto doseženo 45 ur na teden, pri tem pa smejo določiti različne čase v posameznih tednih.

Tako je sprejeta zelo različna razporeditev po posameznih bazenih. Prilagojena je delno lokalnim razmeram in v skladu z drugimi podobnimi organizacijami, ki so že prej uvedle skrajšan delovni teden.

Program je predvideval sicer enotno razporeditev delovnega časa za celotno podjetje in nadalje še tako, da ne bi bilo v posameznih mesecih različno skupno število ur, ki jih je treba opraviti.

Z dejansko razporeditvijo delovnega časa, kot so ga sprejele nekatere enote, pa ni vsak mesec enako število ur, čeprav v dobi enega leta pride povprečno 45 ur na teden. Zaradi tega bodo tudi prejemki v posameznih mesecih različni. Delovni čas je namreč urejen po nekaterih enotah tako, da so npr. določene sobote v mesecu proste, v ostalih dnevih pa je zaradi tega daljši delovni čas kot 7 in pol ur na dan.

Tako bodo imele enote na ljubljanskem področju in še druge, ki so takšen razpored prevzele, v posameznih obračunskih dobah naslednje število ur polnega delovnega časa: od 16. IV.—15. V. — 184 ur, od 16. V.—15. VI. — 200 ur, od 16. VI.—15. VII. — 192 ur, od 16. VII. do 15. VIII. — 200 ur, od 16. VIII.—15. IX. — 200 ur, od 16. IX.—15. X. — 192 ur, od 16. X.—15. XI. — 192 ur, od 16. XI.—15. XII. — 200 ur.

Skupno bo v tem času opravljenih 1560 ur ali povprečno 45 ur na teden.

Ze uvodoma je povedano, da bo skrajševanje delovnega tedna do 42 ur na teden postopno. Naloge, ki jih je treba izpolniti in so prej navedene, veljajo za skrajševanje delovnega časa v prvi etapi, tj. na 5 ur na teden, ki bo trajala do leta 1968, nato pa bo treba skrajšati delovni teden še za 3 ure.

Program obsega naloge, ki jih bo treba izpolniti za prehod na 42-urni delovni teden. Rezerve, ki jih moramo izkoristiti, da bo v krajšem času opravljeno enako delo, so v izboljšanju organizacije dela. Na podlagi podrobne analize sedanje organizacije poslovanja našega podjetja je bilo mogoče sklepati, da so nekatere pomanjkljivosti in sistemu dela. Dalje, da koncept organizacije poslovanja v popolnosti ne ustreza zahtevam sodobne organizacije dela in specifičnim potrebam podjetja. Po teh ugotovitvah narekuje program, kaj je treba ukreniti, da bodo tudi z izboljšanjem organizacije dela izkoriščene notranje rezerve in tako omogočeno delati manj časa v tednu pa dosežati enake rezultate. To je vsekakor ogromna pridobitev za vse, da se delovni čas skrajšuje. To pridobitev pa moramo obdržati in v odrejenem delovnem času izkoristiti ves čas na slehernem delovnem mestu. Samo tako ne bo zmanjšana proizvodnja in bo realni osebni dohodek ostal na pravilni višini.

Na podlagi člena 45 in 65 pravilnika o delu in poslovanju centra za izobraževanje ter sklepa I. redne seje upravnega odbora centra za izobraževanje z dne 11. V. 1966 objavljamo naslednji

RAZPIS

prostih delovnih mest za dodelitev štipendij ter prostih delovnih mest za vajence gradbene stroke.

1. gradbena fakulteta	3	7. administrativna šola	1
2. strojna fakulteta	1	8. delovodska šola	15
3. ekonomska fakulteta	2	9. zidarskih vajencev	25
4. Gradbena srednja šola	10	10. tesarskih vajencev	46
5. strojna srednja šola	1	11. strojnikov	16
6. ekonomska sred. šola	1	12. ostalih	12

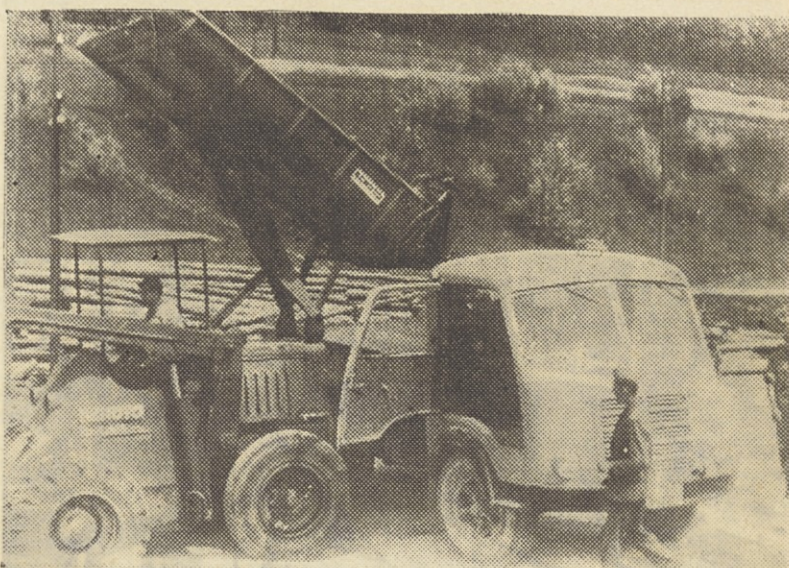
POGOJI:

Kandidati za razpisana mesta pod 1, 2, 3, 4, 5, 6 morajo imeti končana najmanj dva razreda fakultete ali gradbene srednje šole.

Pod številko 8 kvalificiran delavec s prakso in priporočilom poslovne enote. Pod 9, 10, 11 in 12 učenci, ki so končali osemletko.

Prednost imajo sinovi naših delavcev, ki imajo veselje do zidarskega ali tesarskega poklica.

Prošnje z rojstnimi podatki, z zadnjim šolskim spričevalom ter opisom dosedanjega študija morajo kandidati predložiti najkasneje do 10. julija 1966. Prijave sprejema center za izobraževanje »Gradis«, centrala Ljubljana, Korytkova 2.

Predvsem je optrebno konjske moči, ki so instalirane v naši težki mehanizaciji, vpreči, da bodo delale in proizvajale, se bistveno manj kvarile in hitreje popravljale. Na sliki: prekučnik.

Reforma - da ali ne!

Kako mislijo nekateri prespati reformo

Nekako pred enim letom se je v dnevnem časopisju vse pogostejše pojavljala beseda gospodarska reforma. Tudi v etru je ta beseda prevladovala vse bolj in bolj. Vse vprek se je govorilo, kaj in kako bo, kot bi napovedovali pravi sodni dan. Tisti, ki so imeli v bankah ali nogavicah veliko denarja in ki so prvi razumeli preplah, so ga iz previdnosti vtaknili v parcelo ali gradbeni material, drugi, ki so ga imeli manj, so pokupovali karkoli, samo dabi se ga nekako znebili. (Vse prav tako kot v davnih časih). Vsi ti so potem čakali ali so storili s tem dobro ali slabo potezo. Vrag ga vedi, menda so se dobro odrezali zopet tisti, ki so »pretapljali«, in slabo tisti, ki niso nič imeli, ker imajo sedaj še manj. Večni optimisti so pustili denar kar v bankah. Njim je imetje poskočilo kar za 23%, so pač optimisti. Ko je tako minil prvi vihar, je temu sledil še drugi, vendar ker je bil že napovedan, ni več imel takega učinka. Potem so sledili še manjši in manjši, vendar vse skupaj je ostajalo le v kozarcu in kar je prestalo udar, bo že menda večno živeło.

Pri podjetju, ki ga, mimogrede bodi rečeno, vsi skupaj lepo in previdno upravljamo, so se stvari razvijale precej drugače. Takrat, ko je v etru že bobnelo o reformi, ko je tudi že slednji razumel, da beseda »reforma« pomeni dvig standarda, vendar šele če, če, če... in ne že avtomatično. Ko smo srečno in zadovoljno dočakali ta svečani trenutek, smo počakali, da vidimo, kako bo. Dela je bilo vse povsod dovolj, saj tega itak ne bo nikoli zmanjkalo. Tudi denarja ni primanjkovalo, niti za take investicije, ki za dvig proizvodnje v podjetju niso pomenile prav nič. Le za nabavo gradbenih strojev ali nadomestnih delov, posebno za težke stroje, je bilo vedno veliko hude krvi, češ, čemu bi jih nabavljali, saj jih imamo dovolj. Pa še za te težko dobimo delo. Na tržišču pa je z vsakim dnem manj investitorjev. In tudi tisti, ki so bili do sedaj bogati če že ne z drugim pa vsaj s krediti, kopne iz dneva v dan. Reforma postaja z vsakim dnem večja stvarnost. Licitacij za nova dela je vse manj in manj. Borba med podjetji, kdo bo dobil ta ali oni še pomemben objekt, je vse hujsa in hujsa. Mora, ki se vleže po vsaki izgubljeni licitaciji na vse večji krog ljudi, postaja z vsakim dnem vse bolj zoprna. Bo v naslednjem obdobju bolje? Nekateri menijo, da smo podobna obdobja že imeli pa se je vse dobro končalo. Se več. Po takih suhih letih je nastala doba še hujske konjunktore. Ne bi bil rad prerok, vendar tisti, ki še tako mislijo, so to pot v hudi zmoti. Vsi naši gospodarski voditelji ne napenjajo svojih sil zaradi športnih ambicij.

Tudi v našem listu se je veliko pisalo. Ali je torej sedaj čas za preplah? Da ali ne? Za brezglavi prav gotovo ne. Vendar je pa prav gotovo zadnji čas, da se stvari postavijo trezno na pravo mesto. V zgodnji pomladi je sicer divjal pravi vihar v koluarjih »Gradisa« in glavnega odbora sindikata gradbenih delavcev. Vihar se je polegel. Splošna bilanca je bila le, da smo izgubili nekaj na splošnem renomeju pa morda kakega investitorja, ki je kolebal med nami in konkurenco.

Potem je sledil nov sunek »možganskega trusta«. Ta je potrdil: status quo. Vrgel je sicer na površje kopice pobožnih želja, kako naj bi bilo in kako naj bo, v bistvu pa je ostalo tako, kakor je bilo. Mar naj bodo tako rešeni vsi problemi znotraj podjetja, ki jih je razkrila reforma? Ne, prav gotovo ne! Povedati je treba dovolj glasno in vsem, da je naša proizvodnja predraga, da je naše poslovanje preveč birokratizirano in komplicirano in da tam, kjer ustvarja neposredni proizvajalec, še veliko premalo veje duh sodobne tehnike. Povedati je treba tudi, brez bojzani za zamero, da imamo uzakonjen 45-urni teden, res pa imamo na mnogih delovnih mestih že 42-urnega ali pa še manj. Da in še marsikaj neprijetnega bi si morali povedati, tako kot si to govorijo pravi poslovni ljudje. Ko bi si vse to tako povedali, bi morali povedano tudi uresničevati. Da, več bo potrebno narediti v istem času, predvsem bo potrebno konjske moči, ki so instalirane v naši težki mehanizaciji, vpreči, da bodo delale in proizvajale, se bistveno manj kvarile in neprimerno hitreje popravljale. Predvsem pa bo potrebno naše strokovne kadre grupirati tam in na takih delih, ki jih znajo tudi praktično izvajati, da ne bomo kar naprej plačevali šolnine. Mlajši kadri naj se uče pri tistih, ki že znajo.

Ime »specializirani obrati« gotovo ni popularna iznajdba. Vsekakor pa ne more nihče oporekati, da na primer tesar lahko naredi največ le v urejenih razmerah in s primernimi stroji, ki jih pa ne more vlačiti po terenu. Da to velja enako za zemeljska dela, ugotavljamo že vrsto let na vseh gradbiščih, tudi pravkar v Bosanskem Brodu, kjer je bilo za spoznavanje in drugo šolanje porabljenega skoraj dva meseca predragocenega časa. Če bi hotel naštevati še številne druge primere, bi porabil več prostora. Reforma pa od nas zahteva, da se že enkrat odločno vključimo v novo miselnost, ker le to je stvarnost, da bi večtisočlanskemu kolektivu zagotovili jutrišnji dan. Torej brez panike, vendar mnogo odločneje DA!

Jože Lipovec

„Grad sov vestnik“

»Gradisov vestnik« izdaja delavski svet podjetja Gradis. Ureja ga uredniški odbor. Odgovorni urednik Lojze Cepuš. — Tiska tiskarna »Toneta Tomšiča« v Ljubljani. — Izhaja mesečno.

Dopisuj

v vestnik!

Jeseniška betonarna bo nared

Poskusno bo začela obratovati ob koncu maja

V zvezi z dokončanjem vseh novih industrijskih objektov Železarne Jesenice na Belškem polju, kjer je imelo gradbeno vodstvo Jesenice improvizirano betonarno, je bilo potrebno pravočasno misliti na novo betonarno. Le-ta naj bi bila ekonomičnejša, kakovitnejša, locirana v bližini črpalnice gramoza, dostopnejša, bodisi raznim obratom za betonske izdelke, kakor tudi za odvzem betona za potrebe sektorjev na Jesenicah in ostalih eventualnih kupcev betona zunaj podjetja.

Prvotna zamisel projektantov in vodstva poslovne enote na Jesenicah je bila, da bi bila poleg betonarne tudi separacija. To misel so obojestransko opustili, ker so ekonomski računi pokazali, da bi bila dobava gramoza iz separacije predraga za bodočo betonarno.

Reka Sava, ki teče tako rekoč skozi dosedanje naselje poslovne enote, ni samo škodljiva, kadar se ob pomladanskih in jesenskih deževnih dnevih razbesni, temveč je tudi koristna zaradi tega, ker nosi lep gramoz vseh potrebnih frakcij. Vir gramoza je skoraj neizčrpen ob pravočasni in dobri organizaciji odvzema gramoza iz rečne struge. Odvzem gramoza iz rečne struge naj bi bil ob najnižjem vodostaju, tj. v zimskem času.

Strojna oprema betonarne — kooperacija Gradisa in Itasa

Pred leti smo montirali v Ljubljani avtomatsko betonarno Arbau, ki nam jo je dobavilo podjetje Itas Kočevje. Pri tej betonarni smo uporabili tudi že Gradisov protitočni mešalec vsebine 500 l. Naš konstrukcijski biro je dobil nalogo, da izdelata takšno strojno in elektroopremo, kjer bomo lahko uporabili največ domače strojne opreme, pri tem pa dosegli polavtomatsko upravljanje betonarne, tj. s čim manjšim številom delovnih mest.

Celotna oprema betonarne je sestavljena iz naslednjih glavnih delov: deponije gramoza v štiridelni zvezi GZB-4, dozatorja za gramoz FB 500/750 in bagerskega skreperja z ročico 10 m. Vse te stroje dobavlja Itas Kočevje.

Doziran in tehtan gramoz se preko poševne proge in posebne posode vsiplje v protitočni mešalec, nad katerim je montirana tehnična za cement. Le-ta teče iz silosov po transportnih poljih. V treh silosih za cement imamo 90 ton cementa zaloge. Gotov beton se vsiplje izpod protitočnega mešalca v poseben vmesni silos za dve mešanici betona.

Poleg teh naprav pa je še komandna kabina za strojnika, iz katere bo strojnik upravljal protitočni mešalec s poševno progo, tehniko za gramoz in cement ter doziral potrebno količino vode. Silosi so montirani na vitki betonski konstrukciji, vtem ko je vsa druga strojna oprema montirana na jekleni konstrukciji. Upravljanje komand na zvezdi, tehnicah za cement in gramoz kot tudi odpiranje vmesnega silosa za beton, je na zračne cilindre, ki jih žene komprimiran zrak. Zato je nameščen tudi manjši kompresor.

Kovinski obrati v Mariboru so dobavili protitočni mešalec 500 l. tri silose za cement, ki so bili že v uporabi na Belškem polju. Kovinski obrati v Ljubljani so izdelali komandni pult s komandno kabino, vmesni silos za beton, jekleno konstrukcijo in tehniko za cement skupaj s težmerjem v Ljubljani, ki je izdelal potrebne merilne naprave.

Pretočno uro za dozacijo vode smo uvozili. Celotne načrte za gradbeni del, kakor tudi tehnologijo postojke betonarne, je izdelal projektivni biro Gradisa, za strojno in elektroopremo pa konstrukcijski biro operativne službe na centrali. Gradbena dela je izvršila poslovna enota, montažo celotne opreme kovinski obrati v Ljubljani. Pripominjam še, da je bila izdelana vsa elektrooprema v kovinskih obratih v Ljubljani, kar je glede na zahtevo po polavtomatiki dokaj odgovorna naloga.

15 kubikov kvalitetnega betona ob najmanjši zasedbi delovnih mest

Z vgrajenim protitočnim mešalcem PM-500, kakor tudi z izvedeno polavtomatiko bo mogoče izdelati 15 m³ betona na uro. Pri tem delu bosta zaposlena samo dva strojnika, in sicer eden v bagerskem skreperju nad deponijo gramoza, drugi pa v komandni kabini, ki bo upravljal vse zračne in elektrokomande.

Gradbeno vodstvo Jesenice računa, da bo prodajalo beton tudi drugim interesentom zunaj podjetja,

ker hoče maksimalno izkoristiti celotno opremo torej doseči maksimalen uspeh in s tem tudi konkurenčne cene betona. Da bi bila proizvodnja betona čim bolj kontinuirana in neodvisna od letnih časov, namerava jo celotno betonarno z deponijo gramoza prekriti s streho. Naš konstrukcijski biro mora rešiti še eno nalogo: ogrevanje gramoza na deponiji v zimskih mesecih s pomočjo parne kurjave.

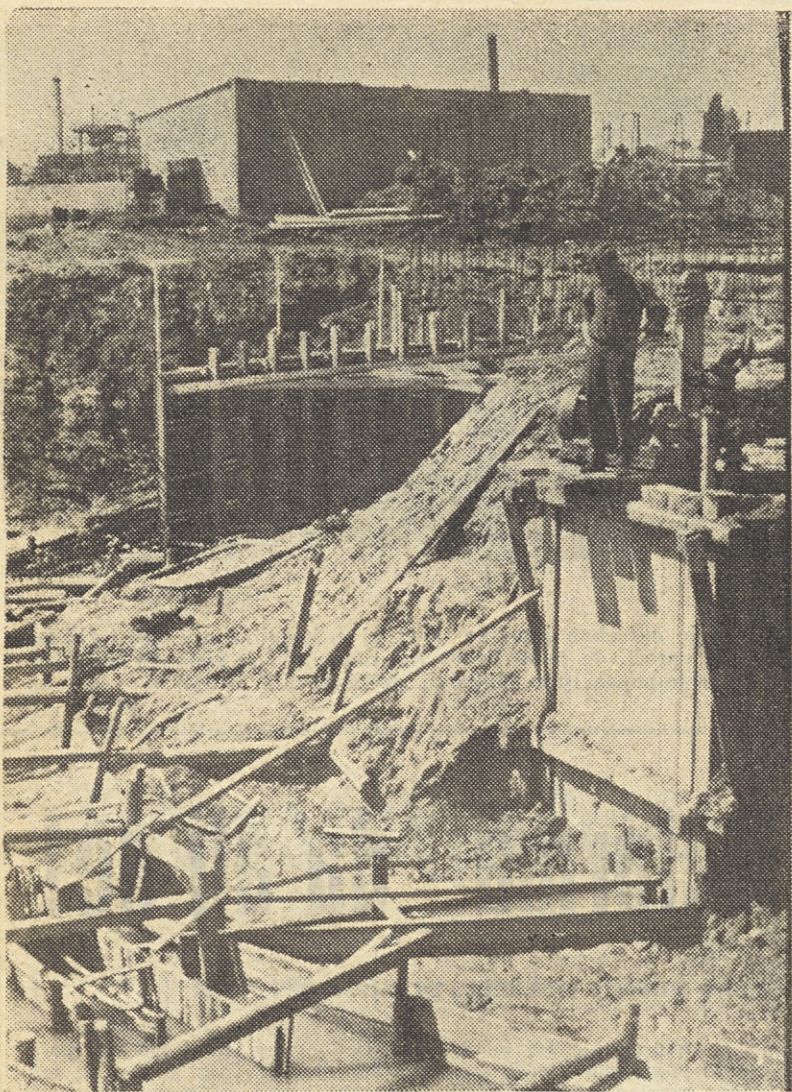
Predvideni stroški 400.000 N din

Po predvidenih kalkulacijah bi znašali stroški celotne strojne opreme z montažo 300.000 N din, s tem ko bi znašala gradbena dela okoli 100.000 N din. Če upoštevamo, da bo potrebno pri obratovanju odšteti za amortizacijo 11 %, za obresti 4 %, za investicijsko vzdrževanje 7,5 %, za tekoče vzdrževanje 6 % ter za DOZ 1 %, potem lahko ugotovimo, da bodo fiksni stroški ca. 50 % nabavne vrednosti, kar predstavlja 100.000 N din. Pri tem še ni upoštevana pogonska energija, niti ne stroški za dobavo gramoza in cementa.

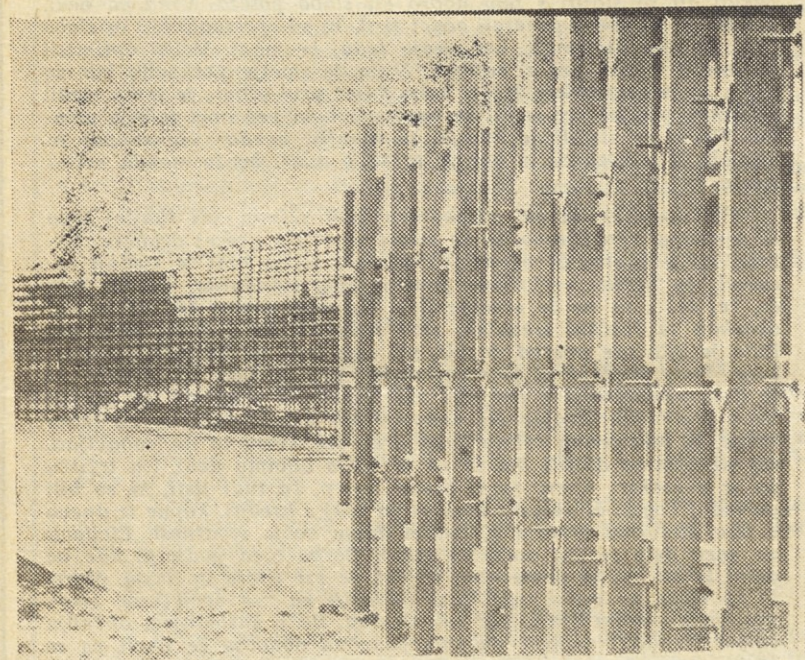
Poskusno obratovanje ob koncu maja

Ceprav še ne bo vgrajen bagerski skreper, katerega bo dobavilo podjetje Itas v začetku junija, bomo kljub temu lahko pričeli s poskusnim obratovanjem nove betonarne. Z dograditvijo te betonarne bomo v podjetju dosegli nov delovni uspeh, saj bomo s pomočjo takšne opreme prišli do kvalitetnega in cenenejšega betona.

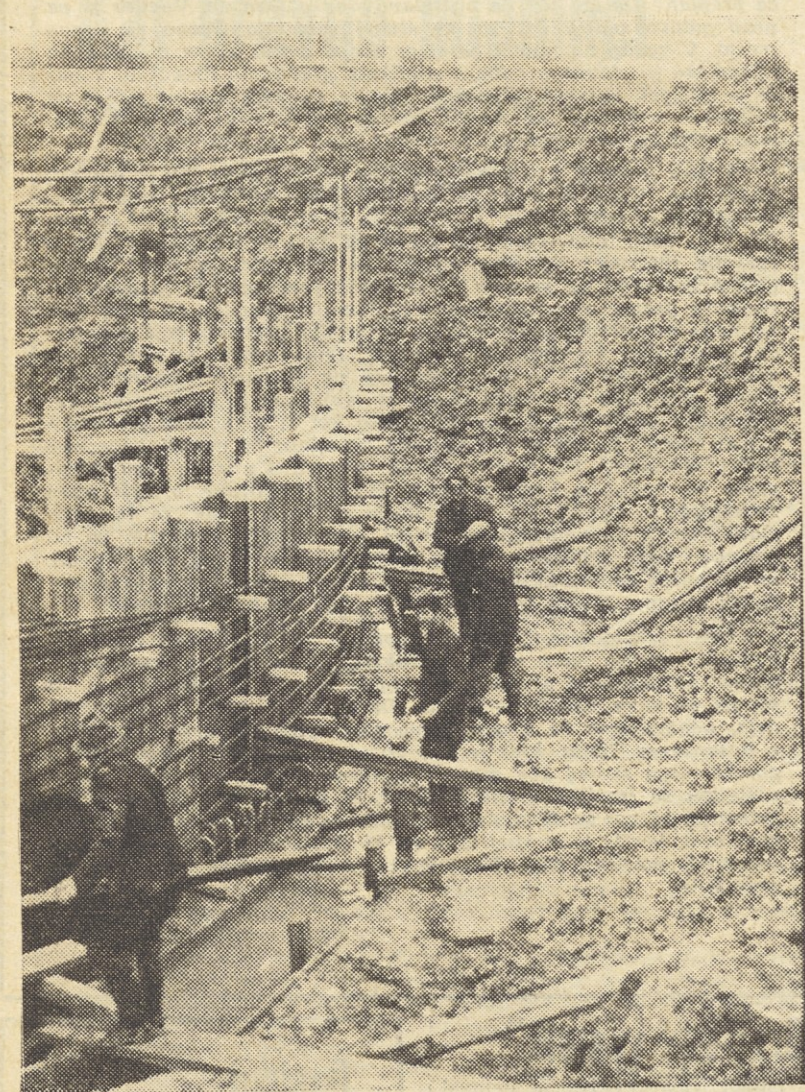
M. A.

Sef gradbišča v Bosanskem Brodu Tone Zaletelj si žalostno ogleduje vodo in blato v gradbeni jami

Sodelovanje treh poslovnih enot v Bosanskem Brodu: pa z Skofjeločani, beton Ravenčani in armaturo Ljubljane. V slogi je moč

Polaganje armature za temelje rezervoarja S-3

PISMO IZ BOSANSKEGA BRODA

Kvaliteta dela - naš ponos

Pred dobrima dvema mesecema so neverni Tomaži v Bosanskem Brodu kot tudi v podjetju dvomili v uspeh naše specializirane enote v Bosni. Niso verjeli, da se da ob taki organizaciji uspešno delati, še manj pa so verjeli domačini iz Broda, saj so teren, na katerem stojijo temelji, dobro poznali.

Danes to nihče več ne dvomi, saj vidijo uspehe, ki jih je »Gradis« pokazal, tako v kvaliteti del kot tudi v izpolnjevanju rokov.

Do sedaj je izgotovljen temelj S-1, pa tudi temelj S-2 je v končni fazi. Ta dva temelja sta največja, saj merita v premeru skoraj 50 m. Izgotavljajo pa tudi temelje S-3, 4, 5 in 6. Na teh šestih temeljih smo naleteli na največje težave zaradi močvirnatosti zemljišča in je bilo treba neprestano delati v vodi in blatu. Delo je bilo oteženo predvsem zaradi premikajočih se zemljskih plasti. Ki se pojavljajo približno 2 metra pod površino. To je plavajoči pesek, ki polzi proti globljim izkopom, zaradi česar se krushijo zgornje plasti zemlje, kar pa zahteva širše izkope in razpiranje gradbenih jam. Razpiranje ni bilo predvideno, kot niso bili predvideni tudi jaški iz zagatnih sten, brez katerih pa delo sploh ne bi bilo mogoče.

Tudi dela pri drugi skupini temeljev dobro napredujejo, saj so skoraj dokončani trije temelji od skupnih osem.

Tretje skupine se še nismo lotili, ker so temelji na višji koti in ne bodo predstavljali posebnih težav, pa tudi po velikosti so mnogo manjši.

Dela na izkopih smo ob koncu aprila ustavili za 18 dni, ker smo naleteli na neaktivirano 300 kg težko avionsko bombo, pa tudi na več min, zaradi česar bi lahko prišlo do

nesreče, saj se je v bližini najdišče vedno nahajalo kakih 20 delavcev. Sedaj je teren preiskavan z minodetektorjem in upamo, da nam bo sreča naklonjena.

Zamudo, ki je do sedaj nastala, pa bomo nadoknadili, saj delamo ves dan, pa tudi ob nedeljah in praznikih.

Delavci se zavedajo, da je od uspeha in pravočasne izdelave odvisen renome našega podjetja kljub temu, da ne živijo v zavidanja vrednih razmerah. Težave so predvsem zaradi prehrane in stanovanjskih razmer. Upamo, da bomo tudi te težave prebrodili, kolikor bi dobili nova dela, ker bi v takem primeru organizirali lastno prehrano in stanovanje. Upamo, da bomo tudi te težave prebrodili, kolikor bi dobili nova dela, ker bi v takem primeru organizirali lastno prehrano in stanovanje. Upamo, da bomo tudi te težave prebrodili, kolikor bi dobili nova dela, ker bi v takem primeru organizirali lastno prehrano in stanovanje.

Lep pozdrav iz Bosne!

Franc Kumer

Izgubljeni milijoni

Kam smo dali 12,728.448 starih dinarjev?

Če bežno prelistamo »Prijava o nesrečah pri delu«, vidimo, da je bilo na deloviščih podjetja »Gradis« v letu 1965 95 poškodb nog, oz. stopal. Te poškodbe stopal pa so terjale, da so ljudje болоvali 904 dni ali 7232 ur.

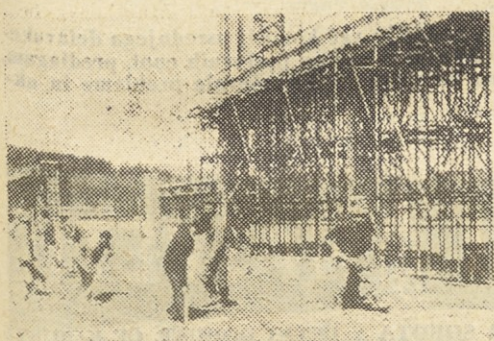
Groba analiza omenjenih poškodb pa pove, da je bilo od 95 poškodb: — 45 poškodb z 200 dni boleznine za vbove z žičniki in podobno ter — 50 poškodb s 704 dni boleznin za poškodbe stopal in prstov zaradi zmečkanin. V prvem tromesečju v letu 1966, ko še ni bilo delo v polnem razmahu, pa beležimo že 14 vbov in zmečkanin prstov s 112 dnevi izostanka. Vzrok, da pride na deloviščih do takih poškodb, je predvsem v neprimerni obutvi delavcev in neurejenosti delovišča. Spoštovanje temeljnega zakona o varstvu pri delu in upoštevanje zahtev ter navodil varnostne službe podjetja bi bilo nedvomno velik prispevek k temu, da se takšne in podobne poškodbe ne bi dogajale. predvsem, če bi se vodilne osebe v delovni organizaciji zavedale, da je vsak na svojem delovnem področju odgovoren za varstvo pri delu, zla-

sti pa je dolžan skrbeti za izvajanje varstvenih ukrepov in uporabo sredstev in opreme za osebno varstvo pri delu. Pri tem pa se morajo vodilne osebe v delovni organizaciji zavedati (to so delovodje, sektorski vodje in drugi), da temeljni zakon o varstvu pri delu zahteva, da morajo biti vsi prehodi, poti in druga mesta, po katerih hodijo ljudje ali opravljajo kakšno delo ter transport, urejeni, postavljeni in razporejeni tako, da so ljudje varni pri delu, gibanju oz. transportu. Če pa se nevarnostim in škodljivostim, katerim so izpostavljeni ljudje na delu, ne more drugače izogniti, se uporabljajo sredstva za osebno varstvo pri delu (osebna varstvena sredstva — varstvena obleka, obutev in drugo). Ta osebna varstvena sredstva pa morajo biti taka, da preprečujejo učinek nevarnosti oz. škodljivosti, katerim je organizem ali del telesa

France in njegove funkcije

France je bil sindikalni funkcionar. Svoje naloge je vestno izpolnjeval, zato so ga kmalu izvolili še v delavski svet. Nekega dne je bilo potrebno izbirati delegata za občinski sindikalni svet, in naš France je imel že tri funkcije. Seveda je bil France tudi organiziran. No, so dejali sotovariši, »Ti si dober funkcionar«, zakaj ne bi postal še sekretar naše osnovne organizacije in z močnim aplavzom so ga izvolili še za sekretarja. Tako si je France nabiral funkcijo za funkcijo in z njimi sta rasla ugled in njegova moč. Dvignil se je nad ostale. Skoraj ni bilo sestanka, na katerem ne bi sodeloval in s svojo »politično« avtoriteto odrezal ali dodal marsikateri košček kruha. Vse je šlo kot po maslu, dokler ni nekega dne ugotovil, da kult funkcije in položaja izživa pri delavcih odpor in nevoljo. Poglobil se je vase in samokritično modroval. »Hm.« je dejal sami pri sebi. »Ali ni bilo moje dosedanje delo premalo konkretno ali ni bilo prazno

mobiliziranje, le puhlo besedičenje? Da, da, tako je!« Za funkcionarja ni dovolj samo kritizirati ali govoriti o negativnih pojavih, če pri tem ne najde njihovih vzrokov in če ne predlaga hitre in učinkovite rešitve. Tistemu, ki neutemeljeno kritizira, je treba najti delo, kajti v naši družbeni ureditvi niso merilo funkcije, temveč delo in učinek našega dela. To so nenapisana pravila, katerih se moramo držati. Funkcija, ki ni delo, ustvarja okrog sebe moralno in politično slabo vzdušje, namesto da bi ustvarjala zadovoljstvo in odgovornost. Funkcionar ni tisti, ki bi vedno zveličavno presojal, kaj je prav in kaj ni prav, temveč le tisti, ki je s svojim delom dokazal, da je vreden družbenega zaupanja. Zakaj bi torej deklarirali družbeno odgovornost, če pa lastne odgovornosti ne poznamo. Tako je mislil naš France in od takrat dalje ni hotel imeti več zadnje besede in sestanki so postali krajši in uspešnejši. L. C.

Se ena z gradbišča Impol v Slovenski Bistrici

Plastične mase v gradbeništvu

Pred časom smo opisali v Gradisovem vestniku prvo zgradbo, ki je bila zgrajena iz plastične mase. To je bila tržnica v nekem manjšem mestu na južni strani Pariza. Uporaba plastičnih mas za gradnjo se je medtem razvila in ena izmed belgijskih gradbenih družb je zasnovala prototip stanovanjske hiše, ki je bila izdelana v celoti iz plastičnih mas. Ta hiša je bila dograjena v letu 1961, nato pa so štiri leta opazovali, kako se ta nov gradbeni material, to je plastika, obnaša. V teh štirih letih niso opazili nikakršne znake staranja plastike, pa tudi prebivalci se v tej hiši niso slabo počutili, saj ima ta hiša odlično toplotno izolacijo. Vzdrževanje prostorov in zunanosti hiše je lahko, ker se dajo vse površine umivati in ni treba uporabljati barv za pleskanje. Skelet hiše je iz plastičnih cevi, ki jih že v tovarni, ki gradi take hiše, napolnijo z betonom. Zunanje stene so sestavljene iz posameznih gradbenih elementov v obliki sendviča. Okna in vrata so vgrajena v stene že v tovarni. Tudi kritina hiše je iz plastične mase, ki je imitacija s skrilom pokrite strehe. Cena takih hiš iz plastične mase je približno 70 odstotkov cene za hišo, ki je zgrajena na tradicionalen način. Model, ki ima 81 m² površine s tremi sobami, stane, preračunano po uradnem tečaju, okrog 12,500.000 starih dinarjev. Zaradi uspeha, ki so ga dosegli s prvo hišo iz plastične mase, so v bližini Liega zgradili tovarno za take hiše, ki je že začela s serijsko izdelavo.

Problemi korozije na zgradbah

Velikosti poškodb, ki nastanejo na kovinah zaradi korozije, je na zgradbah vsak dan večja zaradi vedno večjega števila građenj in zaradi razvoja tehnike. Modernizacija in industrializacija povečujeta korozijske vplive, zaradi česar nam problem korozije zastavlja naslednje naloge: — pri ugotovljeni koroziji na zgradbi moramo poiskati njene vzroke in možen način za popravilo; — pri projektih je treba — na primer pri instalacijah — določiti sredstva, s katerimi bi preprečili korozijo in — ugotoviti je treba vzroke, ki pripeljejo do začetka korozije. Pod imenom »korozija kovin« razumemo razpadanje kovin pod vplivom okolice, ki s pogostnostjo ponavljanja, s trajnostjo edlovanja lahko privede do najhujših posledic. Pri koroziji se pojavijo inertni produkti, kateri v splošnem bolj ustrezajo stabilnemu fizikalno-kemičnemu stanju kot pa osnovni material. To stanje, ki se postopoma razvija, povzroča spremembe v tem smislu, da zmanjša mehanske in dimenzionalne karakteristike delov, ki korodirajo. Korozija kovin in zlitin se od drugih trdnih teles razlikuje v pretečnem v tem, da je električna prevodnost njihova karakteristična lastnost.

V tem članku si oglejmo v kratkem: a) različne tipe korozije, b) razvoj korozije in c) faktorje korozije. A. Glavni tipi korozije Po izgledu, ki ga kaže napaden kovinski kos, je mogoče razlikovati tri tipe korozije. 1. Istočasna ali splošna korozija, ki se razproste po vsej izpostavljeni ploskvi. Pri njej nastopa skoraj enakomerno zmanjšanje debeline materiala — kovine in zaradi tega znižanje mehaničnih karakteristik kovinskega kosa. Taka korozija nastopa npr. pri jekleni pločevini, ki jo najprej krepko peskamo in ki jo nato izpostavimo vlažnemu zraku. Enaka korozija največkrat nastane zaradi kemičnih reakcij na površini kovine. 2. Korozija, ki se pojavlja v obliki nagriženja na posameznih mestih se pojavlja največkrat na posameznih točkah kovine. Tvorijo se vdolbine, ki se razvijajo v globino kovine ter jo lahko tudi prežrejo. To na primer lahko nastane pri vodovodnih instalacijah ali pri betonskem železu. Lokalno nastopajoča korozija je po naravi elektrokemičnega izvora, na površini kovine se odprejo mikro električni elementi, ki lokalno korodirajo kovino. 3. Korozija med kristali: Ta korozija nastopa v stikih, ki ločijo posamezna zrna, iz katerih je sestavljena kovina in prodira v notranjost kovine. Zaradi tega nastopa dekohezija posameznih kristalov — zrn v takem delu kovine, kar lahko povzroči nenadno pretrganje materiala. Pri tej vrsti korozije je površina kovine videti nepoškodovana. Da lahko ugotovimo tovrstne poškodbe, moramo kovino preiskati z mikrografičnimi metodami. Imenovana vrsta korozije nastopa najraje pri betonskem železu, ki je vgrajeno v betonirih hrani mo gnojila in živila; nastopa pa tudi ske silose ali v betonska skladišča, v katerih medeninah izdelkih. Za začetek korozije, katere nastopa med zrnati materiala, so zelo važne notranje in zunanje napetosti v kovini. Ko pa korozija že enkrat nastopi, pa ta nadaljuje svojo aktivnost na osnovi elektrokemičnih pojavov.

B. Razvoj korozije Razvoj korozije lahko razdelimo v dva osnovna razreda: I. kemična korozija, II. elektrokemična korozija. Ti bistveni vrsti razvoja korozije sta dovrzeti za katalizacijo ali za pospešitev dveh procesov: 1. bakteriološko korozijo in 2. korozijo pri napetostnem stanju.

I. Kemična korozija Kemična korozija nastane tako, da kovino napade njeno okolje s čisto kemično reakcijo. To okolje je lahko plin ali pa tekočina, vendar pod pogojem, da niti eden niti drugi ni elektrolit. Najlepši primer tovrstne korozije je rjavenje železa na zraku. V prvi fazi korozije se na površini kovine napravi oksid; površina oksidira. Če je ta oksidirana površina neprepustna, se nadaljnja korozija ustavi. Če pa je oksidirana površina luknjčava — porozna ali če ta povr-

Stanovanja za trg v Mariboru so pripravljena za vselitev

Lojze Sinko, inž. Milan Bartol in Jože Naraks v Impolu

šina razpoka, se korozija nadaljuje. Hitrost pronicanja kisika skozi že oksidirano površino kovine nam da tudi hitrost korodiranja kovine. II. Elektrokemična korozija Nastanek tega procesa je karakteriziran s pojavom električnih tokov, med plastmi, ki kontaktirajo z napadenim okoljem dobijo različne električne potencialne, ne da bi pri tem uporabili katerikoli zunanji izvor električnega toka. Negativni električni potenciali ustrezajo anodnim plastem, kjer kovina preide v raztopino v obliki hidratiziranih členov. Čim večja je razlika električnih potencialov med anodo in katodo in čim slabša je odpornost sistema, toliko večja je jakost toka. Med kemično in elektrokemično korozijo obstaja bistvena razlika: — kadar je kovina napadena samo s kemičnim procesom, se proizvodi korozije odlagajo na mestu in nastopa pojav zaščite pred nadaljnjo korozijo, — kadar pa je kovina napadena s elektrokemičnim procesom, se netopljivi proizvodi korozije odlagajo na taki razdalji od anode, da ni mogoče preprečiti nadaljevanja korozije. Zaradi tega je elektrokemična korozija pogostokrat mnogo bolj nevarna od kemične korozije. (Se nadaljuje)

Fluktuacija - še vedno pereč problem

V prvem trimesečju letošnjega leta je odšlo 278 delavcev iz našega kolektiva. Vzroki za odhod so bili naslednji:

- 1. Po volji delavca. Delavcev: a) samovoljne prekinitve : : 106 b) osebni dohodki 59 c) slabi pogoji dela 17 d) neznan vzrok 17 e) prekinitev v poskusni dobi 11 f) sporazumna prekinitve 3 g) družinske razmere 2 h) slabi odnosi 2 i) delo v inozemstvu 1
- 2. Po volji delovne organizacije: Delavcev: a) težje kršitve delovne dolžnosti 6 b) ukinitve delovnega mesta 4 c) trajnejše zmanjšanje obsega del 2 d) trajnejše nedoseganje poprečnega uspeha dela 2 e) prekinitev v poskusni dobi 1 f) Skupaj 15
- 3. Višja sila: Delavcev: a) JLA 38 b) upokožitev 7 c) 45 f) Skupaj 278

Največ je seveda samovoljnih prekinitev — 106 ali 49%. Pomembno vlogo igrajo tudi osebni dohodki, na tretjem mestu pa so slabi medsebojni odnosi.

Razporeditev po skupinah strokovnosti in narodnosti

Iz spodnje tabelé je razvidno, da je največ odšlo iz podjetja nekvalificiranih delavcev (47%). Po letih starosti pa največ od 25 do 35 let. Največ je odšlo Slovencev, sledijo Hrvati itd.

Po skupinah strokovnosti oz. po kvalifikacijah so odhodi delavcev naslednji:

Delavcev	
nekvalificirani	130
polkvalificirani	57
kvalificirani	71
visoko kvalificirani	44
nižje strokovni	2
srednje strokovni	12
višje strokovni	2
visoko strokovni	—

Po letih starosti so podatki naslednji:

Delavcev	
do 25 let	87
od 25 do 35 let	124
od 35 do 45 let	38
od 45 do 55 let	15
nad 55 let	14

Po narodnosti so odšli iz podjetja naslednji delavci:

Delavcev	
Slovencev	117
Hrvatov	72
Srbov	38
neopredeljenih	43
Šiptarjev	8

V istem obdobju smo sprejeli 371 delavcev. Vzroki za sprejem so bili naslednji:

- 1. Objektivno pogojen sprejem: Delavcev: a) zaradi povečanega obsega del 174 b) zaradi nadomestitve tistih, ki so odšli 164 f) Skupaj 338
- 2. Ostali vzroki sprejema: a) vrnitev iz JA 15 b) vrnitev iz šol 18 f) Skupaj 371

Po skupinah strokovnosti smo sprejeli naslednje število delavcev:

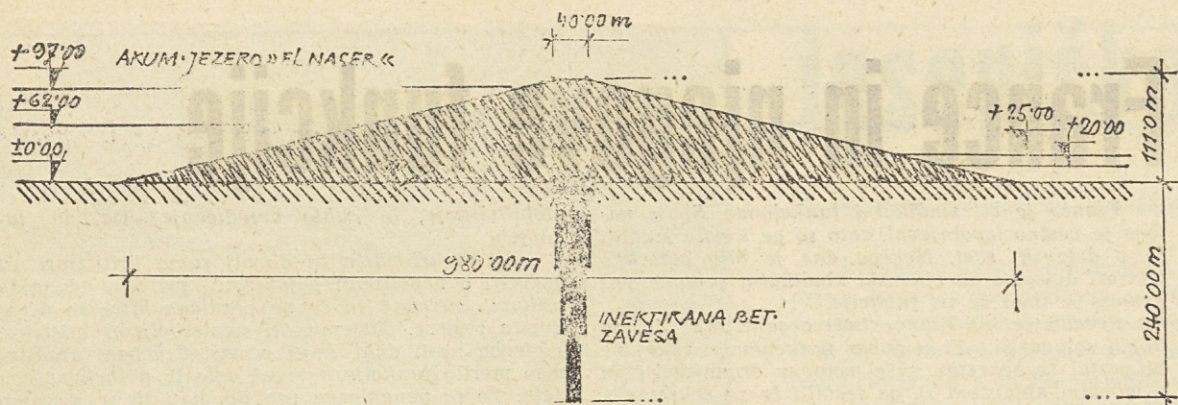
nekvalificiranih	255
polkvalificiranih	47
kvalificiranih	61
visoko kvalificiranih	3
nižje strokovnih	1
srednje strokovnih	2
višje strokovnih	1
visoko strokovnih	2

Po narodnosti smo sprejeli naslednje delavce: Slovencev 109 Hrvatov 102 Srbov 75 neopredeljenih 53 Šiptarjev 32

Zaradi povečanega obsega del in za nadomestitev odšlih smo sprejeli od 338 kar 251 nekvalificiranih delavcev. Zanimivo je tudi, da se letos javlja na delo v gradbeništvo več Slovencev ko prejšnja leta.

Se vedno velja pravilo: Več znaš, več veljaš

Na Asuanskem gradbišču

Do Asuana imamo še dobrih 950 kilometrov ali poldrugo uro letenja. Sedaj je letalo usmerjeno naravnost čez puščavo. Imam občutek, da letimo nad lunino površino, saj so puščavski vetrovi izoblikovali to zemeljsko površino v najrazličnejše oblike. Ravni peščeni del se počasi dviga in prehaja v ostro nagrizene in razjedene visoke skalnate planote, vse puste in suhe. Na vzhodni strani se pokaže ozek moder trak. »Rdeče morje« nam pojasni kapetan Rankel. Čeprav letimo globoko v notranjost ZAR, vidimo zaradi višine torej tudi ta del morja in kopno za njim je Saudska Arabija. Medtem ko nam marljivi stewardesi pripravljata obroke za večerjo (to pot malo

aparat, kar ga premore asuansko letališče, je bilo 90 potnikov iz prijateljske Jugoslavije kmalu v avtobusih, ki so nas nato prepeljali v mesto, katerega pozna danes ves svet.

Asuán ni postal znan šele v največjem času. Tu postane resni, leni Nil ob svojih brzicah, ali kot jih splošno imenujejo po angleškem izrazu katarakt, nenadoma vesel in razigran, tako da je plovba mimo številnih čeri zelo zahtevna. Od tod so lomili in vozili stari Egipčani navzdol po Nilu ogromne izklesane kolose granitnih skal, iz katerih so oblikovali neznani umetniki like faraonov, božanstev in obeliskov. Se danes so vidni sledovi njihovega

grade. Zato smo se nepretrgoma vozili mimo številnih skladišč, pripravljalnih obratov, servisnih postaj, naselij za delavce in strokovnjake, preden smo prispeli na sam kraj, kjer se odvija gigantsko delo. Sprejel nas je polkovnik egiptovske armade, ki je načelnik oddelka za tehnično pripravo gradnje jezua in kot tak obvlada tekoče angleški in ruski jezik. Preden nas je odpeljal na del gradbišča ob jezua, nam je v posebnosti v ta namen zgrajenem paviljonu v daljšem pogovoru, podkrepljenem s številnimi načrti, skicami, fotografijami in velikim modelom, zelo detajlno orisal ves obseg in pomen gradnje te velike pregrade.

V čem je torej bistvo in veličina gradnje asuanske pregrade? Zakaj je ta tako življenjsko potrebna Egiptu? V ZAR je voda najvažnejši faktor poljedelskega razvoja in Nil je edini vir vode v tej deželi. Vendar količina vode v Nilu, ki se ustvarja v Ekvatorialni Afriki, nenehno niha. Tako se v malovodnem obdobju količina vode v enem letu zniža do 45 milijard kubičnih metrov in takrat zavlađa v mnogih pokrajinah katastrofalna suša. V mokrih letih pa se vodna količina Nila poveča do 150 milijard m³ in takrat povzroča velike poplave v Nižjem Egiptu in hudo škodo v poljedelstvu, industriji kakor tudi na stanovanjskem področju. Zato je bila regulacija Nilovega poplavljanja glavni problem že od davnih časov. Zgrajene so bile številne pregrade in jezovi, ki pa niso mogli dokončno rešiti tisočletnega problema, ker so ob tem rasle tudi potrebe čedalje večjega prebivalstva. Zato je vznikla ideja o zgraditvi velikega jezua čez Nil, s katerim bi z akumulacijo poprečno 84 milijard m³ vode uravnali katastrofalno nihanje vodnih mas v sušnih in premokrih obdobjih. To idejo so realizirali v projektu velikega asuanskega jezua ali v Sadd El Ali po arabsko.

S pomočjo tega jezua pa se bodo tudi povečala poljedelska območja za 1,3 milijonov feddanov (1 feddan je 4.200 m²), več kot 700.000 feddanov višje ležečih površin pa bodo namakali s pomočjo električnih črpalnih sistemov. Zato se bo število žetev v delti povečalo od 3 na 4 v letu, v zgornjem Egiptu pa od 1 na 3 v letu.

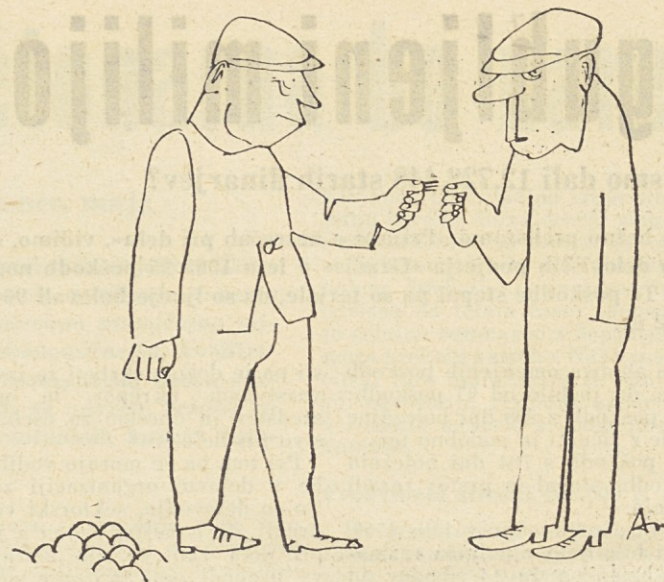
(Se nadaljuje)

bolj zgodaj), se nad Qenom zopet približamo Nilu in ga sledimo še ves preostali čas poleta. Mogočna reka je sedaj en sam srebrno-modri trak, ki ga obdaja le ozek pas zelenih obdelanih površin. Razširijo se le na okljukah in zavojih ter tako klubujejo že vse svoje obdobje nenehne pritisku puščave. Pod nami je Luxor, ki je bil kot Thebe prestolnica starega Egipta v času njegovega največjega vzpona. Velik kompleks, obdan z obzidjem, je verjetno tempelj v Karnaku. Do Asuana imamo torej le še dobre pol ure letenja. Puščava pod nami žari v žarkih zahajajočega sonca, v letalu pa se vsi počasi pripravljamo na pristanek. Stewardesi hitita pobirati kozarce, ker so nas ves čas poleta okrepčevale s sadnimi sokovi in radensko vodo, ne pozabita pa nas tudi opozoriti, da naj uničimo Jaffa pomaranče ali vsaj napise na njih, ki bi izdajale njihovo izraelsko poreklo. Predmeti iz Izraela so namreč v Egiptu velik tabu.

Ura kaže 16.55 še po evropskem času, ko pristanemo na betonski pisti asuanskega letališča sredi puščave. To pomeni, da je naše letalo 3100 kilometrov dolgo pot iz Beograda do Asuana preletelo v 6 urah in 20 minutah. Preden izstopimo, moramo počakati na prihod doktorja. Vsaj tako nam je pojasnila Vida. Namesto tako imenovanega doktorja pa je v letalo stopil dobrodušen temnopolt možakar, oblečen v dolg bel kaftan z belim turbanom na glavi, ki je nato z razpršilcem dezinficiral notranjost letala in poleg tega tudi nas. Predpisi pač zahtevajo razkužitev vsakega letala, ki prispe v Afriko z drugega kontinenta. Dejansko je ta razpršena raztopina dobro vplivala na mene, ker sem po nekajkratnih vdihih izgubil nadoh, ki me je mučil ves čas poleta.

Zadnji sončni žarki so ožarjali rdeče afriško nebo in bili hvaležen motiv za kamere in fotoaparate, ki so beležili v spomin prve trenutke našega srečanja s to deželo. Res neverjetno nasprotje, ko sem bil večeraj ob tem času s smučmi na nožah še na zasneženem Voglu, danes pa že hodim po puščavskem pesku. Po kratkem čakanju (to spada med arabski običaj, ki se ga moraš navaditi) so se pričele običajne potne formalnosti s pisanjem gore prijav in deklaracij, formularjev itd. Ker pa je steno v akcijo ves carinski

DEMOKRATICNE VOLITVE

»No, Fonza, izvleci vžgalico, da bova videla, kdo izmed naju bo predsednik.«

»Tovariši, ker imamo v podjetju več komisij osrednjega delavskega sveta kot komisij delavskih svetov poslovnih enot, predlagam, da izvolimo še posebno komisijo, ki bo reševala probleme in aktivnost komisij.«

PRAVNI NASVETI

ALI SE ŠTEJE PROSTA SOBOTA V LETNI DOPUST, ČE KORISTI DELAVEC LETNI DOPUST IN PADE DAN LETNEGA DOPUSTA NA PROSTO SOBOTO?

Po 55. členu temeljnega zakona o delovnih razmerjih (Ur. list SFRJ, št. 17/65) sme delovna organizacija reden delovni čas med tednom razporediti tako, da je šesti dan v tednu prost. Pri nas je reden delovni čas 45 ur na teden in so enote ta čas tako razporedile, da so nekatere sobote proste, poprečno pa znaša delovni čas 45 ur na teden, ker v drugih tednih nadoknadijo proste dneve.

Postavlja se vprašanje, kako naj se šteje prosta sobota, če pade letni dopust delavca na ta dan. Odgovor na to vprašanje je že v temeljnem zakonu o delovnih razmerjih, ki v 145. členu določa, da se šteje v takem primeru tudi šesti dan, kot da je delavec delal in tudi za ta dan uveljavlja pravice iz dela v delovni organizaciji (kot npr. letni dopust, otroški dodatki in drugo).

Iz tega izhaja, da se proste sobote, ki jih je delovna organizacija uvedla zaradi 45-urnega delovne tedna, štejejo v letni dopust, kot da bi delavec ta dan delal in mu pripada za ta dan enako nadomestilo osebnega dohodka kot za druge dneve, ko je na letnem dopustu.

Nadomestilo za letni dopust je poprečni dnevni zaslužek, ki ga je imel delavec pred nastopom letnega dopusta (po zakonu je to najmanj) toliko, kolikor znaša trimesečni poprečni osebni dohodek za pretekla tri mesece).

Pri tem je treba dnevno nadomestilo za letni dopust izračunati tako, da se poprečni trimesečni osebni dohodek deli s številom vseh delovnih dni, ki znašajo poprečno na mesec 26 delovnih dni (vključno torej tudi proste sobote). S tem delavec zaradi prostih sobot ni prikrajšan za nadomestilo osebnega dohodka med letnim dopustom.

ŠTIPENDIST MORA ŠTIPENDIJO VRNITI GOSPODARSKI ORGANIZACIJI, KI GA JE ŠTIPENDIRALA, IN SE PO ŠOLANJU NI PRI NJEJ ZAPOSIL

Gospodarska organizacija ne sme v breme svojih materialnih stroškov ali v breme sredstev sklada skupne porabe odplačati dolga, ki ga mora stipendist na podlagi sodne odločbe vrniti gospodarski organizaciji, ki ga je štipendirala in z njo po šolanju ni sklenil delovnega razmerja. Takšno tolmačenje daje zvezni sekretariat za finance (št. 1-13220/1-23. II. 1966), ker se smatra obveznost za vračilo štipendije osebno obveznost delavca, ki jo je dolžan sam poravnati iz svojih sredstev.

ZA PREMESTITEV Z ENEGA DELOVNEGA MESTA NA DRUGO KJER SE ZAHTEVAJO ENAKE DELOVNE SPOSOBNOSTI, NI POTREBEN PRISTANEK DELAVCA

V smislu temeljnega zakona o delovnih razmerjih za razporeditev z enega delovnega mesta na drugo, kjer se zahtevajo enake delovne sposobnosti, ni potreben poseben pristanek delavca, pa čeprav bi bili osebni dohodki zaradi različnih pogojev na drugem delovnem mestu nižji, če tako razporeditev zahteva delovni proces.

Pristanek delavca je potreben samo v primeru razporeditve na delovno mesto, ki zahteva manjše delovne sposobnosti, kolikor je delavec na svojem delovnem mestu uspešno opravljal delovne naloge. Izjema pri tem je v primeru višje sile, to je, če zadene gospodarsko organizacijo nesreča ali se takšna nesreča neposredno pričakuje. V takem primeru je mogoče vsakega delavca razporediti na delo, kjer se zahtevajo manjše delovne sposobnosti od delovnega mesta, ki ga zaseda, brez njegovega pristanka. Takšna razporeditev je začasnega značaja in sme trajati samo toliko časa, kolikor je nujno, da se višja sila odvrne, rešijo človeška življenja ali delovna organizacija obvaruje pred škodo.

IZ SKLADA SKUPNE PORABE NI MOGOČE DATI DELAVCU POSOJILA ZA ADAPTACIJO STANOVANJA

Po določilih 16. člena zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o sredstvih gospodarskih organizacij (Ur. list SFRJ, št. 14/65) je predvideno, da smejo dajati gospodarske organizacije svojim delavcem posojila za stanovanjsko izgradnjo ali za nakup stanovanj od gospodarskih organizacij iz sredstev sklada skupne porabe.

Glede na to določilo ni pravne podlage, da bi smele gospodarske organizacije dajati svojim delavcem posojila za popravila ali adaptacije njihovih stanovanj.

DELAVCU, KI DELA V SKRAJŠANEM DELOVNEM ČASU PO ODLOČBI PRISTOJNEGA ZAVODA ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE, PRIPADA DOPUST, KOT BI DELAL POLN DELOVNI ČAS

Delavec, ki dela na primer samo 4 ure na dan, ker ima po odločbi socialnega zavarovanja pravico do skrajšanega delovnega časa, dobi toliko letnega dopusta, kakor če bi delal poln delovni čas.

Nadomestilo za čas dopusta bo v tem primeru izplačala gospodarska organizacija za 4 ure na dan, za ostali čas do polnega delovnega časa pa prejme delavec povračilo od pristojnega zavoda za socialno zavarovanje.

Sklepi organov samoupravljanja

UO podjetja

I. seje upravnega odbora podjetja, ki je bila dne 28. aprila 1966 v Ljubljani

1. Za predsednika upravnega odbora podjetja se soglasno izvoli tov. Lado Janžekovič.
2. Za namestnika predsednika upravnega odbora se izvoli tov. Marjan Primožič.

Predsednik UO podjetja:
Lado Janžekovič

DS podjetja

I. rednega zasedanja delavskega sveta podjetja, ki je bilo dne 28. aprila 1966 v Ljubljani

1. Za zapisnikarja se izvoli tov. Nuša Piškur, za overovatelja zapisnikov delavskega sveta se izvolita tov. ing. Saša Skulj in Mitja Smole.
2. V verifikacijsko komisijo se izvolijo tov. Janko Safarič, tov. Vlado Osolnik in Stane Simeonov.
3. Sprejme se poročilo predsednika volilne komisije o izidu volitev.
4. Potrdi se mandat članov delavskega sveta podjetja, izvoljenih na volitvah dne 18. aprila 1966.
5. Za predsednika delavskega sveta podjetja je izvoljen na podlagi tajnega glasovanja tov. Franc Vovk. Za njegovega namestnika pa tov. Franc Zupančič.
6. Poročilo predsednika dosedanjega upravnega odbora se vzame na znanje in sprejme sklep o razrešitvi dosedanjega upravnega odbora.
7. Na podlagi rezultatov tajnega glasovanja je izvoljen naslednji upravni odbor:

Člani:

1. Jože Frfolja
2. Karel Ficko
3. Polde Ilovar
4. Lado Janžekovič
5. Miro Košir
6. Ivan Lovec
7. Božo Lukač
8. ing. Borut Maister
9. Roman Markež
10. Janez Martinčič
11. ing. Boris Pečenko
12. Marjan Primožič
13. Janko Safarič
14. ing. Branko Vasle
15. Tone Zaletelj

Namestniki:

Anton Franderajh
Ludvik Rudolf
Jože Tavčar
ing. Franc Gačnik
Milan Lojvec
Zdenko Roš
Jože Bertoncelj
Marjan Duh
Mitja Smole
Pavel Peternel
Janez Plemelj
Franc Zorko
Franc Škrabl
ing. Janez Pogačnik
Feliks Kvar

8. Sprejme se sprememba 3. člena poslovnika komisije za investicije v naslednjem:
»Komisijo imenuje delavski svet podjetja. Predsednik komisije je član delavskega sveta podjetja. Komisija šteje 8 članov, katero sestavljajo predsednik in 7 članov iz vrst kolektiva.«

9. Delavski svet podjetja imenuje naslednje komisije, odbore in svete:

1. Komisija za perspektivni program in razvoj podjetja ter letni gospodarski načrt

Franč Vovk, predsednik
ing. Borut Maister, član
ing. Alfred Peteln, član
Albin Bačar, član
ing. Branko Vasle, član

2. Kadrovska komisija

Lado Janžekovič, predsednik
Anton Martinšek, član
Rajko Zupančič, član
Vinko Florjančič, član
Viljem Zrim, član

3. Komisija za notranjo delitev

ing. Franc Gačnik, predsednik
Vlado Sanca, član
ing. Dragovan Sever, član
Martin Zajšek, član
Stane Uhan, član

4. Komisija za zdravstveno in tehnično varstvo

ing. Boris Pečenko, predsednik
Janez Skofic, član
Jernej Jeršan, član
Zlatko Koren, član
Pavle Polger, član

5. Komisija za prevzem, odprodajo in opis osnovnih sredstev ter sredstev skupne porabe

Ivan Lovec, predsednik
Vinko Brglez, član
Jože Ferfolja, član
Janez Zupan, član
Pavel Oblak, član

6. Komisija za racionalizacijo

ing. Saša Skulj, predsednik
ing. Franc Marinčič, član
ing. Milan Bartol, član
ing. Mitja Kilar, član
Berto Praprotnik, član

7. Komisija za investicije

Marjan Primožič, predsednik
Iko Ravnikar, član
ing. Alfred Peteln, član
Franc Zupančič, član
ing. Branko Vasle, član
Janez Martinčič, član
Anton Martinšek, član
ing. Borut Maister, član

8. Komisija za sklepanje o vstopu in prenehanju dela

Roman Markuš, predsednik
Mila Capuder, član
ing. Silvo Erjavec, član
namestniki:
Anica Lenšček
ing. Ignac Brenčič
Vinko Gartner

9. Komisija za odobravanje poročil za individualno stanovanjsko gradnjo

Miro Košir, predsednik
Iko Ravnikar, član
Rajko Zupančič, član
Marjan Duh, član
Milan Lojčev, član

10. Komisija za prošnje in pritožbe

Vlado Osolnik, predsednik
Milka Kloboves, član
Evgen Trplan, član
Stane Kramar, član
Franc Vogrinčič, član

11. Komisija za skupno potrošnjo

Vinko Florjančič, predsednik
Milan Galič, član
Ivo Leben, član
ing. Dragovan Sever, član
Bogomil Korbar, član

12. Komisija za ugotavljanje in izrekanje ukrepov zaradi kršitve delovne dolžnosti

ing. Janez Pogačnik, predsednik
Peter Kunej, član
Nuša Piškur, član
namestniki:
Janez Martinčič
Milka Kloboves
Stane Uhan

13. Upravni odbor centra za izobraževanje

Mitja Smole, predsednik
Anton Gruden, član
Lojze Cepuš, član
Franc Vovk, član
Jože Repše, član

14. Upravni odbor počitniških domov

ing. Ignac Brenčič, predsednik
Lado Janžekovič, član
Rajko Zupančič, član
Janko Košir, član
Ivanka Pogačnik, član

15. Strokovni svet za razvojno-tehnično dejavnost in projektiranje

ing. Franc Gačnik, predsednik
ing. Jože Uršič, član
ing. Borut Maister, član
ing. Alfred Peteln, član
ing. Franc Marinčič, član
ing. Stefan Mesarič, član

16. Komisija za prevzem lastnih gradbenih investicij

Janko Šafarič, predsednik
ing. Milivoj Šircelj, član
Iko Ravnikar, član
Oto Rožkar, član
Janez Kuštrin, član

17. Uredniški odbor »Gradisovega vestnika«

Lojze Cepuš, odgovorni urednik
ing. Jože Uršič, član
Rajko Zupančič, član
Anton Martinšek, član
ing. Boris Vede, član

18. Arbitraž

Franc Zupančič
Peter Kunej

(po dva člana imenuje vedno DS enot, med katerima je nastal spor, predsednika imenujejo člani arbitraže).

10. Sprejme se sprememba pravilnika o delu in poslovanju Centra za izobraževanje, o štipendiranju in nagrajevanju vajencev, in sicer:

a) člen 68

Vajenci imajo med učno dobo naslednje pravice in dolžnosti:

Dolžnosti podjetja do vajenca:

— da omogoči vajencu praktično izučitev poklica in si prizadeva, da si vajenec v predpisani učni dobi pridobi potrebno znanje za opravljanje poklica, katerega se uči

— da omogoči vajencu redno obiskovanje šole

— da vajencu redno izplačuje nagrade, ki so določene s tem pravilnikom in drugimi samoupravnimi akti

— da skrbi za zdravje in telesni razvoj vajenca

— da nudi vajencu primerno hrano in stanovanje

— da skrbi za pravilne medsebojne odnose
Doda se nov člen 68 a)

Glede delovnega časa, delovnih dolžnosti,

odmora, počitka, dopusta in odsotnosti z dela, veljajo za vajence določila pravilnika o delovnih razmerjih in določila pravilnika o ugotavljanju in o ukrepih zaradi kršitve delovne discipline.

Za dopust vajencem se upošteva 84. člen pravilnika o delovnih razmerjih, s tem, da se upošteva pri tistih vajencih, ki še niso stari 18 let povečanje dopusta za 7 delovnih dni.

b) člen 87 se v celoti spremeni, tako, da se glasi:

V skladu s členom 68 tega pravilnika imajo vajenci pravico do nagrade ali štipendije. Višina nagrade ali štipendije je v skladu s 147. členom zakona o delovnih razmerjih, ter določena po letih učenja, uspeha pri delu, kvaliteti dela, učenem uspehu v šoli ter delovni disciplini in sicer:

Vajencem I. in II. letnika, ki stanujejo v internatu, se plača hrana in stanovanje, vajencem I. letnika, ki stanujejo izven internata pa pripada osnovna nagrada v višini 21.000 din mesečno.

Vajencem II. letnika, ki stanujejo izven podjetja pripada osnovna nagrada v višini 25.000 din.

Vajencem III. letnika pa nagrada v višini 32.000 din mesečno. Vsem vajencem pripada poleg osnovne nagrade še giblivi del po spodaj navedenih kriterijih:

Kriteriji za nagrado po uspehu

1. Uspeh pri delu in kvaliteta dela
delo izvršuje hitro in v redu 3500
uspeh dela je srednji, v redu 2500
dela počasi in v redu 2000
dela počasi in ne izkorišča dovolj delovnega časa —

2. Delovna disciplina
zelo discipliniran — zavestna disciplina 3000
se drži navodil in predpisov, je discipliniran, včasih popusti 2000
nediscipliniran, izostaja z dela —

3. Učni uspeh v šoli
odličen 3500
prav dober 2500
dober 1500
zadosten —

Za vsako negativno oceno se odbije 1000 din nagrade; vajencem pripada letno po ena delovna obleka.

Za čas letnega rednega dopusta pripada vajencem nadomestilo nagrade in gibljivega dela nagrade v višini poprečja zadnjih treh mesecev.

Vajencem terenski dodatek ne pripada.

11. Sprejme se pravilnik o uporabi sredstev sklada skupne porabe, namenjenih za organiziranje in koriščenje odmora — dopusta članov delovne skupnosti podjetja »Gradis«.

12. Na podlagi tajnega glasovanja se izključijo iz delovne skupnosti tov. Mirko Poznič, polkvalificiran delavec v mehanični delavnici OGP Ljubljana. Z dnem vročitve odločbe o izključitvi preneha imenovanemu delovno razmerje.

Tov. Mirko Poznič je zagrešil hujšo kršitev delovne dolžnosti in bil predhodno že dvakrat kaznovan zaradi kršitve delovne dolžnosti.

13. Odobri se odprodaja 18 japanerjev, ki se vodijo med osnovnimi sredstvi pod št. G-25502, 25503, 25525, 25528, 25532, 25548, 25549, 25551, 25553, 25557, 25711, 25712, 25713, 25715, 25716, 25717, 25720, 25547; Prodaja se izvrši podjetju »Tehnika« iz Zagreba.

14. Slovenija ceste, Tehnika in Gradis sklenejo pogodbo o sodelovanju pri izvajanju visokogradnje, prvenstveno za stanovanjske graditve, kjer bodo skupno tudi razvijali tehnologijo in tipske projekte.

15. Tehnika, Slovenija ceste, Obnova, Gradis in Intertrade bodo ustanovili skupno formacijo za izvajanje gradbenih del v Libiji. Stroški za to formacijo se enakomerno delijo na vseh pet partnerjev.

Overovatelj:

ing. Saša Skulj
Mitja Smole

Predsednik DSP:

Franc Vovk

GV Ljubljana

I. redne seje upravnega odbora gradbenega vodstva Ljubljana z dne 14. 5. 1966.

1. Za predsednika upravnega odbora grad. vodstva se izvoli tov. Franc Zorko, viš. gr. tehnik.

2. Sprejme se na znanje poročilo o obračunu proizvodnje za prvo četrtletje t. l. o izpolnjevanju letnega plana gr. vodstva in o prevzemanju novih del oz. stanju na tržišču.

3. Delavcem, ki bodo zaposleni pri gradnji napajalne postaje v Savi, se bo izplačeval 100 % terenski dodatek, ki je določen s pravilnikom za posamezne kategorije delavcev povišan za 20 %. Ker na tem gradbišču ne bo urejenih začasnih stanovanj za delavce, prejmejo delavci povrnjene prevozne stroške z železnico.

4. Upoštevaajoč določene korekture ocen, ki jih je sprejel upravni odbor gr. vodstva, se odobri izplačilo nagrad za IV. tromesečje lanskega leta po centralnem pravilniku o nagrajevanju organizatorjev proizvodnje in internem pravilniku gr. vodstva za merjenje delovnega uspeha.

5. Upravni odbor se strinja s pripombami proizvodnega sestanka gr. vodstva na osnutek organizacije tehnične službe v podjetju in na osnutek organizacije SPO.

6. Odobri se ogled gradnje hidroenergetskega sistema Djerdap za ing. Sašo Skulja in Marjana Primožiča v dneh od 25. do 29. t. m.

7. Odobri se predstavitev proste sobote od 14. 5. 1966 na 4. 6. 1966.

Predsednik UO grad.

vodstva Ljubljana:

Franc Zorko

DS Jesenice

I. rednega zasedanja delavskega sveta
PE »Gradis« Gradbeno vodstvo Jesenice,
ki je bilo dne 5. 5. 1966.

1. Za zapisnikarja se izvoli tov. Mari Kra-mar, za overovatelja zapisnikov DS — tov. Radiša Ljubinkovič in Justa Mekiš.

2. V verifikacijsko komisijo se izvolijo: tov. Franc Janc (predsednik), Franc Mencinger (član), Radiša Ljubinkovič (član).

3. Sprejme se poročilo volilne komisije o izidu volitev, izvoljeni so bili naslednji:

V DS podjetja: Franc Vovk, Stane Simeonov, Franc Hočever, Jože Frjan, Anton Mekiš, Ivan Habinc, Miro Langerholc, Stjepan Hrg, Pavao Dujlo, Franjo Kočiš, Vlado Sanca, Marko Sokolovič.

4. Potrdi se mandat izvoljenih članov delavskega sveta.

5. Za predsednika DS PE je izvoljen na podlagi tajnega glasovanja tov. Vlado Sanca. Za njegovega namestnika tov. Franc Hočever.

6. Poročilo predsednika dosedanjega upravnega odbora se vzame na znanje, staremu upravnemu odboru se da razrešnica.

7. Izvoljen je naslednji UO:

Član

1. Viljem Zrim
2. Marko Sokolovič,
3. Jože Frjan
4. Vlado Čelik,
5. Miro Langerholc,
6. Alejz Kunčič,
7. Ivan Koračin,
8. Jože Zalokar,
9. Franc Vovk.

Namestnik

Zarko Čulibrk,
Franc Rakar,
Franc Janc,
Avgust Skrt
Stane Simeonov,
Mirko Kemperle,
Peter Gorenjc,
Marica Ambrožič,
šef.

8. Imenovane so naslednje komisije:

Komisija HTV

1. Ivan Koračin, predsednik
2. Jože Zalokar, član
3. Ludvik Srpak, član.

Komisija za pravilnike

1. Božo Lukač, član
2. Stane Kramar, predsednik
3. Franc Vovk, član
4. Vlado Sanca, član
5. Ljuba Tarman, član.

Komisija za sklepanje o vstopu in prenehanju dela

1. Viljem Zrim, predsednik
2. Ljuba Tarman, član
3. Stane Simeonov, član.

Komisija za nagrajevanje vajencev

1. Franc Hočevan, predsednik
2. Jože Zalokar, član
3. Ljuba Tarman, član.

Komisija za izvr. kazni zaradi kršitve delovne discipline

1. Viljem Zrim, predsednik — namestnik Franc Janc
2. Jože Frjan, član — namestnik Marko Sokolovič

3. Vlado Sanca, član — namestnik Janež Makovec

Stanovanjska komisija

1. Vlado Čelik, predsednik
2. Karel Mekuc, član
3. Marica Ambrožič, član.

Komisija za razhodovanje materiala (ocenev nekurantnega materiala)

1. Stane Simeonov, predsednik
2. Jože Franko, član
3. Vlado Čelik, član.
9. Vzame se na znanje poročilo o problematiki gradbenega vodstva.
10. Člani DS so dolžni, da se s sedanj redno udeležujejo.
11. Prošnje prosilcev za posojilo za gradnjo individualnih hiš se bodo obravnavale na prihodnji seji, ko bo izvršena razdelitev sredstev.

12. Priporočilo CDS za odobritev sredstev za nabavo delovnih čevljev iz namena varstva pri delu se vzame na znanje s pripombo, da delavcu nudimo primerno obutev šele zatem, ko preide poskusni rok proti dvome-sečnemu odplačilu.

13. V jeseni, če bodo na razpolago sredstva samopomoči, se nudi članom kolektiva pomoč pri nabavi ozimnice.

14. Zagotovilo UO za dodelitev stanovanja tov. Ivanu Habincu razen ob izjemnem primeru, ne bo razveljavljeno.

Overovatelj:

Radiša Ljubinkovič

Predsednik DS PE Jesenice
Vlado Sanca

DS Maribor

zapisnika 1. redne seje DS poslovne enote
»Gradiš« KO Maribor, dne 4. 5. 1966

1. Sprejme se poročilo volilne komisije o izidu volitev.

2. Za predsednika DS PE je izvoljen tov. Zdenko Roš, za namestnika tov. Franc Nipič.

3. V UO PE so izvoljeni:

Člani:

Stanko Mlakar,
Anton Stražar,

Janko Masten,
Imre Cervek,

Namestniki:

Boris Skerget

Franc Merc

Valter Masten

Albin Pernat

4. DS PE imenuje naslednje komisije:

Komisija za notranjo delitev:

Pavel Šauperl, predsednik

Ludvik Rizmal, član

Franc Merc, član.

Komisija za stanovanjsko vprašanje:

Stanko Mlakar, predsednik

Imre Cervek, član

Franc Tominc, član

Disciplinska komisija:

Albin Pernat, predsednik

Florjan Vinkovič, član

Maks Weisenstein, član

Komisija HTV:

Anton Stražar, predsednik

Erik Krajnc, član

Konrad Pohorič, član.

Komisija za sklepanje o vstopu in prenehanju dela:

Franc Nipič, predsednik

Rajko Purnat, član

Franc Kline, član

V svet obračunskih enot so bili izvoljeni:

OE strojna:

Albin Pernat, Franc Merc, Franc Kline,
Miro Kramberger.

OE novogradnja:

Florjan Vinkovič, Zlatko Kečkeš, Rudi Nalinski, Pavel Šauperl.

OE kleparska:

Ivan Verdnik, Alojz Kolar, Vili Tkalec,
Franc Mlakar.

OE remont:

Jože Jelen, Konrad Pohorič, Simon Petrovič, Ivan Serc.

OE režijska:

Maks Weisenstein, Ernest Rus, Marica Kočvar, Erik Krajnc.

5. Sprejme in potrdi se obračun za prvo četrtletje 1966.

6. Odobri se nakup dveh stanovanj v stanovanjskih blokih v Korčetovi ulici.

7. Seje DS PE bodo ob 14,30 uri.

Overovatelja:

Zapisnikar:

Imre Cervek s. r.

Stropnik Valter s. r.

Valter Masten s. r.

Predsednik DS PE:

Zdenko Roš s. r.

DS Celje

I. seje delavskega sveta gradbenega vodstva
Celje dne 28. 4. 1966.

Za predsednika delavskega sveta PE Celje je bil izvoljen Jože Zalig.

Za zapisnikarja se izvoli Ela Zdovc, za overovatelja zapisnika pa tov. Ivanka Pogačnik in Marko Juvančič.

1. V komisijo za sklepanje o vstopu in prenehanju dela:

1. Ivanka Pogačnik, predsednik — namestnik Vida Praprotnik

2. Pavla Kokol, član — namestnik Jožica Zupančič

3. Kamilo Rek, član — namestnik Franc Langus.

2. V komisijo za ugotavljanje in kaznovanje zaradi kršitve delovne dolžnosti:

1. Marko Juvančič, predsednik

2. Ela Zdovc, član

3. Marija Polenik, član

3. V komisijo za varstvo pri delu:

1. Janko Šafarič, predsednik

2. Ivan Kukovič, član

3. Albin Brežnik, član

Upravni odbor je bil izvoljen na podlagi tajnega glasovanja.

1. Pavel Kovačič

2. Franc Zupančič

3. Janko Šafarič

4. Savo Zorin

5. Ivanka Pogačnik

6. Ignac Bestjanič

7. Ivan Kukovič

8. Jože Zalig

V zvezi s 45-urnim tednom je za dvig produktivnosti nujno uvesti delovno disciplino, in sicer:

Orodje je dvigniti pred 6. uro zjutraj. Z delom je pričeti točno ob 6. uri. Za nasled-

nji dan je potrebno izvršiti dnevne planske dela.

Ob prekinitvi dela za malico je skrbeti, da se prične delo točno po preteku 30 minut. Delo se konča točno ob določeni uri oz. po preteku 8 ur. Čiščenje orodja ter umivanje se naj izvrši po 14. uri.

Izboljšati organizacijo dela tako, da se do maksimuma izkoristi delovni čas.

Delo v podaljšanem delovnem času — maksimalno število nadur je 48. Nadure se delajo samo v nujnih primerih.

Delo med prazniki, tj. dne 4., 5. in 6. maja se obvezno dela. Dopusti naj se podeljujejo samo v nujnih primerih.

Neupoštevanje gornjih navodil se smatra kot kršitev delovne discipline.

DS je nadalje sprejel še naslednje sklepe:

1. Prošnji tov. Angele Žilič za nakup 2 m² odpadnega lesa za kurjavo se ugotovi.

2. Prošnji tov. Franca Lorberja iz sektorja Majšperk za nakup gramoza se ne ugotovi zaradi prepovedi take prodaje. Kolikor pa bo gramoz ostal po likvidaciji gradbišča, se mu ostanek ev. proda.

3. Janezu Vrtačiču se odobri zvišanje TD za 40 % za čas od 13. 3. do 9. 4. 1966 — 25 dni, zaradi višjih stroškov na Otiškem vrhu.

4. DS je razpravljal o predlogu za nabavo zaščitnih sredstev — čevljev, vendar sprejel sklep, da naša enota teh čevljev zaenkrat ne bo nabavila.

5. Zaradi zelo neugodne prometne zveze, ki ima za posledico velik izpad delovnih ur, se za člane DS in drugih organizacij iz sektorja Majšperk v bodoče organizira prevoz z osebnim avtom.

6. Prošnji tov. Fehima Kuboraša za posojilo 1500 N din za izgradnjo stanovanjske hiše, se ne odobri, ker se posojila po pravilniku lahko podeljujejo samo za gradnjo stanovanjskih hiš v našem bazenu.

7. Predlog disciplinske komisije za izključitev iz našega kolektiva tov. Alojza Lesjaka zaradi hujše kršitve delovne dolžnosti je DS PE dal na tajno glasovanje. Rezultat tega glasovanja je pokazal, da člani DS niso glasovali za predlog disciplinske komisije ovrže.

Seja se je končala ob 17. uri.

Predsednik DS:

Jože Zalig

DS Ravne

I. redne seje delavskega sveta gradbenega vodstva Ravne na Koroškem
dne 27. aprila 1966.

Sklepi: Za predsednika DS PE je bil izvoljen tov. Milan Majžir.

Na podlagi tajnega glasovanja članov DS PE so bili v UO PE izvoljeni:

Člani:

1. Ludvik Rudolf,
2. Karel Ficko
3. Ivan Grabner,
4. Ivan Spirance,
5. Bora Stamenkovič

Namestniki:

- Ivan Mlakar
Feliks Cagran
Karel Lang
Franc Gomboc
Milan Grobelnik

Izvoljene so tudi stalne komisije DS PE:

1. Komisija za kaznovanje zaradi kršitve delovne discipline:

1. Ludvik Rudolf
2. Ludvik Lihteneger
3. Anton Sampl

2. Komisija za sklepanje in odpoved delovnega razmerja:

1. Karel Lang
2. Milan Majžir
3. Ivan Grabner

3. Komisija za varstvo pri delu:

1. Bora Stamenkovič
2. Ivan Spirance
3. Milan Grobelnik.

Sklep: V poslovni sklad se nameni 21.000 novih din:

— Rezervirano za upravičenost do gibljivega dela OD po zaključnem

	N din
računu	6.000

— Računski stroj (naštevalni Facit)	15.000
	21.000

V sklad skupne porabe se nameni 261.100

Prosilec posojil za individualno gradnjo	30.000
--	--------

Anuitete (samski domovi—vrstna hiša)	13.000
--	--------

Za dokončno opremo samskega doma III (kauči, mize) glej plan 1966	1.570
Loščilec za parket samskega doma III	900
Vzdrževalna dela samskega doma I-II (glej plan 1965/66)	13.000
Za občasne potrebe	8.000
Odkup družinskih stanovanj (po pog.) v Gramoznici	194.630
	261.100

Potrdi se prekinitve delovnega razmerja s tov. Jožetom Mercom in Francem Poličem, ki sta samovoljno zapustila delo.

Nabavi se potrebno število »Zvezda« ključev.

Predsednik DS:
Milan Majžir

UO Maribor

I. rednega zasedanja upravnega odbora gradbenega vodstva Maribor, ki je bilo dne 13. 5. 1966 ob 8. uri v sejni dvorani uprave

1. Za predsednika UO je bil izvoljen tov. Jože Pukšič, za njegovega namestnika pa Marjan Starovasnik.

2. Poročilo o problematiki gradbenega vodstva, oz. stanju posameznih gradbišč, ki ga je podal tov. šef ing. Borut Maister se vzame na znanje.

3. Na podlagi pooblastila DS poslovne enote je UO sklenil, da se delavcem, ki delajo pod težjimi delovnimi pogoji, prizna višji terenski dodatek z veljavnostjo od 15. 4. 1966, ki ga je obračunavati za vse tiste delavce, ki stanujejo v samskih domovih, kjer ni urejene prehrane.

Povečan terenski dodatek v višini 0,20 ND lahko dobijo na podlagi gornjega sklepa le delavci, ki stanujejo stalno na gradbiščih v Slov. Bistrici, Ljutomeru, Ormožu in Slatini Radencih. Delavcem, ki se vozijo domov izvenoma ne stanujejo na gradbišču povišan terenski dodatek ne pripada.

4. UO je prošnje za dodelitev posojila za individualno gradnjo odstopil stanovanjski komisiji, ki jo je izvolil v teje sestavi:

1. Anton Gruden

2. Pavel Britvič

3. Martin Zajšek

Obenem je izvolil tudi komisijo za reševanje prošenj in pritožb:

1. Marjan Starovasnik

2. Lado Janžekovič

3. Ivan Otič

5. Tov. Janžekovič so pooblastili, da rešuje prošnje glede posojila in odprodaje potrošnega materiala.

6. Prošnja ing. Gačnika, da se ga razreši njegove funkcije tehničnega vodje, se zavrne. Napraviti se mora točen opis nalog vseh šefov naše PE, tako da bodo točno seznanjeni, kaj spada v njihov delokrog.

7. Prošnjama tov. Jožeta Perhoča in Ivana Hajdaroviča za povišanje postavke PK v KV II. se ugotovi.

8. Tov. Viližu Fašmonu se na podlagi prošnje za zvišanje OD od 325 na 400 točk zviša njegov OD.

9. UO predlaga DS poslovne enote, da se sind. podružnici dodeli 1,5 milijona S din.

10. Potrdi se predlog tov. šefa ing. Maistra, da se nabavi 2 garnituri mizic s stoli za tov. Janžekoviča in ing. Gačnika ter 1 loščilec za parket in risalna deska.

Predsednik UO:

Jože Pukšič l. r.

DS Koper

I. zasedanja delavskega sveta poslovne enote Koper, ki je bilo 12. maja 1966 v Kopru.

1. Za zapisnikarja se izvoli tov. Marija Mrak, za overovatelja zapisnikov DS pa tov. Luka Kočič in Ludvik Hajdinjak.

2. V verifikacijsko komisijo se izvolijo tov. Ivan Zore, Marija Mrak in Kristina Horvat.

3. Sprejme se poročilo predsednika volilne komisije o izidu volitev v DS enote in podjetja »Gradis« dne 18. aprila 1966.

4. Potrdi se mandat članov DS enote, izvoljenih na volitvah dne 18. aprila 1966.

5. Za predsednika delavskega sveta enote ostane še nadalje tov. Ivan Zore, namestnik pa tov. Drago Vidovič, ker jima mandatna doba še ni potekla.

6. Poročilo predsednika upravnega odbora se vzame na znanje in sprejme sklep o razrešitvi dosedanjega upravnega odbora.

7. Na podlagi rezultata tajnega glasovanja je izvoljen naslednji upravni odbor:

Clani:

1. ing. Jurij Mohar, sek. vodja,
2. Luka Kočiš, strojnik KV,
3. Jože Ferfolja, zidar KV,
4. Humbert Slabe, električar VK,
5. Drago Vidovič, zidar KV,

Namestniki:

Drago Bilas, sekt. vodja
Ludvik Hajdinjak, železokr. VK
Stanko Bandelj, betoner PK
Adam Mihalič, delavec NK
Ivan Purgar, zidar KV.

Sprejme se sklep, da so zasedanja DS mesečno v času od 10. do 15. v mesecu. Prva seja novoizvoljenega UO bo naslednji teden. Točen datum bo objavljen naknadno.

8. Komisije delavskega sveta ostanejo še nadalje v dosednji sestavi. Tov. Lovšina, ki je odšel v Nemčijo, zamenja v vseh komisijah tov. ing. Jurij Mohar.

9. V zvezi z eventualnim prevzemom del pri gornjem ustroju železniške proge je nujna razširitev in mehaniziranje kamnoloma, ker sedanja kapaciteta ne zadošča povečanim planskim nalogam.

10. Namensko je DS razporedil ostanek čistega dohodka iz leta 1965 v znesku 12 milijonov starih dinarjev:

za gradnjo samskega doma 9 milijonov dinarjev;

za anuitete 1,2 milijona dinarjev,

za sklad skupne porabe 1,8 milijona dinarjev.

DS se načeloma strinja z dodelitvijo določenega zneska sindikalni podružnici enote, če bo predložila predračun izdatkov.

11. DS sprejme sklep, da v sedanji situaciji ne bomo v nobenem primeru več skrajševali odpovednega roka delavcem, ki so odpovedali sedaj, ko imamo dela dovolj, niti jim ob samovoljnem odhodu izplačevali akontacijo na zaslužek — temveč se bomo posluževali sankcij, katere določa in dovoljuje zakon o DR.

12. Ponovno je obvestiti vse delovodje in zaposlene, da je pri prekournem delu obvezen 1-urni počitek ob kosilu, kar bomo kontrolirali.

13. Zaradi HTZ moramo obvezno nabaviti in imeti stalno na zalogi večje število gumi-jastih škornjev, katere bomo izdajali zaposlenim kot do sedaj za polovično ceno. Rok trajanja je 1 leto — skladišče mora o izdaji voditi evidenco.

Overovatelj:

Ludvik Hajdinjak
Luka Kočiš

Predsednik:
Ivan Zore

DS Maribor

I. rednega zasedanja Delavskega sveta gradbenega vodstva Maribor, ki se je vršilo

20. 4. 1966 ob 15. uri v sejni dvorani
Gradbenega vodstva Maribor,
Gospodarska 29.

1. Za zapisnikarja je izvoljena tov. Vida Kodrič, za overovatelja pa tov. Pavel Britvič in Miro Zorž.

2. V verifikacijsko komisijo so bili izvoljeni tile člani DS: Tobija Kokek, Andrej Mahorič in Anton Kodrič.

3. Verifikacijska komisija je poročala, oziroma ugotovila, da je od novoizvoljenih 15 članov DS navzočih 14, ki so vsi bili izvoljeni na zadnjih volitvah in so predložili potrdilo o izvolitvi, izdano s strani posebne volilne komisije.

4. Za predsednika DS je bil izvoljen tov. Miro Zorž, za namestnika pa tov. Franc Stuhec.

5. V UO so bili izvoljeni naslednji:

1. Marjan Starovasnik,
2. Pavel Britvič,
3. Ivan Otič,
4. Alojz Lisjak,
5. Jože Pukšič,
6. Štefan Spevan,
7. Jože Stangler,
8. Franc Cvetko,

namestnik
Miro Kranjc
Stanko Belec
Franc Marko
Janez Habjanč
Oton Roškar
Vinko Struc
Štefan Hutinski
Ing. Milan Bartol.

6. O povečanju terenskega dodatka za gradbišča, ki delajo pod težjimi pogoji naj razpravlja komisija za notranjo delitev OD in predloži UO tozadevni predlog, ki pa naj dokončno odloči višino povečanega terenskega dodatka.

7. DS je potrdil predloge posameznih gradbišč v zvezi z določitvijo delovnega časa v okviru 45-urnega del. letna s tem, da se dela na gradbiščih 5 dni po 9 ur in so sobote proste, na upravi pa 5 dni po 8 ur in v soboto od 6. do 11. ure.

8. V komisije so bili imenovani naslednji:

a) komisija za sklepanje in prenehanje delovnega razmerja:

1. Aleksander Škerlak
2. Ludvik Javernik
3. Anton Gruden

b) Komisija za higiensko tehnično varnost:

1. Pavel Britvič
2. Stanko Vesenjāk
3. Andrej Mahorič

c) Komisija za notranjo delitev OD:

1. Oton Roškar
2. Martin Zajšek
3. Ing. Franc Gačnik

č) Komisija za kaznovanje kršitev delovne dolžnosti:

1. Franc Štuhec
2. Jelica Ozvaldič
3. Drago Knez
9. Proučiti in dopolniti se mora pravilnik o obračunavanju po EE namesto akorda. Komisija za notranjo delitev OD naj pripravi tozadevne pripombe in predloge.

10. Prošnjo SP za dotacijo 3 milijone S din se vzame na znanje, ker še ne vemo, kolikšna višina sklada pripada naši PE. Predsednik SP pa mora skupno s tov. Janžekovičem napraviti predračun teh sredstev.

Predsednik DS:
Miro Zorž, l. r.

DS OGP

1. seje nanovo izvoljenega delavskega sveta Gradis Obrata gradbenih polizdelkov, ki je bila 16. maja 1966

1. Za zapisnikarja je imenovana Amalija Praček, za overovatelja pa tov. Franc Žužek in Ivan Prah.

2. Sprejme se poročilo predsednika volilne komisije ob izidu volitev.

3. Potrdi se mandat članov delavskega sveta obrata, izvoljenih na volitvah dne 18. aprila 1966.

4. Za predsednika delavskega sveta obrata je izvoljen na podlagi tajnega glasovanja tov. Jenda Stoviček. Za njegovega namestnika pa tov. ing. Janez Pogačnik.

5. Poročilo dosedanega upravnega odbora se vzame na znanje in se sprejme sklep o razrešitvi dosedanega upravnega odbora.

6. Na podlagi predlogov z dviganjem rok je izvoljen naslednji upravni odbor:

Clani	Namestniki
1. Alojz Kotar	Milan Krakar
2. Niko Longo	Jernej Fortuna
3. Ivan Prah	Mile Vajegič
4. Ivan Rotman	Franc Kovač
5. Anton Pogačnik	Štefan Kolarič
6. ing. Janez Pogačnik	Vlado Osolnik

7. Delavski svet imenuje naslednje komisije:

1. komisija za sklepanje o vstopu in prenehanju dela:

Clani	Namestniki
Martin Pižent	Alojz Praček
Vlado Osolnik	Niko Longo
Ivan Plut	Ivan Zvornik

2. komisija za HTV:

Clani	Namestniki
Jenda Stoviček	Jože Kerman
Janez Zajc	Jože Rogač
Štefan Zver	Niko Longo

3. komisija za ugotavljanje in izrekanje ukrepov zaradi kršitve delovne dolžnosti:

Clani	Namestniki
Alojz Remec	Jože Rutar
Niko Longo	Štefan Zadravec
Jernej Fortuna	Franc Kutnjak

4. komisija za prošnje in pritožbe:

Clani	Namestniki
Jože Sever	Franc Žužek
Marjan Suster	Božena Jarh
Anton Pogačnik	Martin Lončar

5. komisija za odobravanje posojil za individualno stanovanjsko gradnjo:

Alojz Remec, predsednik,

Vlado Osolnik, član,

Mojmir Jeftenič, član;

6. komisija za akorde:

Vlado Osolnik, predsednik,

Jenda Steviček, član,

Jože Rutar, član;

8. Korigira se sklep XVII. redne seje DS dne 16. III. 1966 — razdelitev ostanka čistega dohodka, in sicer:

St. din

1. Dotacija sindikalni podružnici .	500.000
2. Za uvajanje nove proizvodnje .	5.000.000
3. Za stanovanja članov kolektiva .	20.000.000
4. Za nepredvidene potrebe OGP .	7.309.000
Skupaj . . .	32.809.000

9. Komisija HTV v sklopu z delovodji, vodjem proizvodnje in članom zdravstvenega doma Moste pregleda delovna mesta ter ugotovi, katera so izpostavljena težjim pogojem dela, zaradi določitve retnih dopustov.

10. Komercialna služba izda okrožnico o obračunavanju letnih dopustov in nadur.

11. Prosta sobota dne 14. maja se prestavi na 4. VI. 1966, zaradi česar 14. t. m. normalno delamo od 6. do 14. ure.

12. Tov. Spaniču se prošnja za prestavitev sobote ne ugoti, drži se naj že sklenjene pogodbe.

13. Tov. Ivanu Skulju se odobri enkratni neplačani dopust do 7 dni.

Overovatelj:

Franc Zužek

Ivan Prah

Predsednik DS OGP:

Jenda Stoviček

UO Celje

VIII. redne seje UO PE Celje z dne
7. februarja 1966

1. V zvezi z gradnjo samskega doma v Celju se skliče dne 11. II. t. l. izredna razširjena seja UO, DS, ZK in IO SP, na kateri bodo pregledali zbrana poročila:

a) število osebja v DN Celje za čas od leta 1960 do 1965,

b) dosežena realizacija v času od leta 1960 do 1965,

c) HTV poročilo o stanju barak v DN Celje in

č) veljavnost tehnične dokumentacije.

2. V časopis se da takoj razpis za 15 KV tesarjev za dela na območju gradb. vodstva in 15 delavcev za sektor Majšperk.

Za ostala prosta delovna mesta — 15 NK delavcev, se bo razpis objavil po potrebi.

3. Odobri se neplačane dopuste naslednjih delavcem:

1. Ferdo Kocijan, 6 del. dni;
2. Janez Jera, 6 del. dni;
3. Ludvik Jera, 6 del. dni;
4. Alojz Gajser, 6 del. dni;
5. Franc Hozmec, 6 del. dni;
6. Ivan Krnjak, 6 del. dni;
7. Janez Furman, 6 del. dni;
8. Janko Lah, 6 del. dni;
9. Jože Mlakar, 6 del. dni;
10. Ludvik Mohorko, 6 del. dni;
11. Leopold Poklič, 6 del. dni;
12. Anton Topolovec, 6 del. dni;
13. Janez Plisak, 6 del. dni;
14. Janez Krnjak, 6 del. dni;
15. Ale Lulič, 30 del. dni;
16. Stefan Vešligoj, 8 del. dni;
17. Anton Cuš, 10 del. dni;
18. Jakob Rebernik, 18 del. dni;
19. Jovan Bebič, 10 del. dni;
20. Anton Šopar, 14 del. dni;
21. Rajko Slavulj, 15 del. dni;
22. Hinko Trstenjak, 6 del. dni;
23. Zdravko Milojevič, 10 del. dni;
24. Srečko Radakič, 15 del. dni;
25. Miha Zekar, 6 del. dni;
26. Janez Vrtačič, 7 del. dni;
27. Stefan Murk, 10 del. dni;
28. Franc Zagar, 3 del. dni;
29. Franc Primožič, 11 del. dni;
30. Franjo Skrinjar, 20 del. dni.

ostane v veljavi in se ga odjavi z dnem 8. II. 1966.

4. Pritožba tov. Petra Boršiča na odločbo disciplinske komisije se zavrne, odločba za primanjkljaj, ki ga je povzročil na sektorju Radeče, se napravi pismena prijava na postajo LM v Radeče.

5. Prošnji tov. Huseina Smajiča in Ivana Vidoviča za povišanje tarifne postavke se odstopita ODS sektorja Bolnica Celje.

6. Prošnji Zveze študentov Univerze v Ljubljani za finančno podporo se ne ugoti zaradi pomanjkanja finančnih sredstev.

7. Prošnjam tov. Ivana Krnjaka, Fabjana Vukaloviča in Ivana Mehuna za nakup ce-

menta pri našem podjetju se odobri, ventar po ceni 0,32 N din/kg.

8. Prošnji tov. Antona Peserlina za 100 kg bet. železa se ne ugodí, ker je taka prodaja po sklepu CDS prepovedana.

9. Prošnji tov. Franca Štahrja za nakup lesenih ostankov barake na Otiškem vrhu se ne odobri, ker so podjetju potrebni vsi uporabni deli barake.

10. V januarju t. l. je nastala pomota pri izplačilu TD pri uslužbencih, zato obračunski oddelek ponovno pregleda izračun in ev. razlike upošteva pri izplačilu OD za mesec februar 1966.

Zapisnik vodila: Overovatelja:
Ela Zdove l. r. vanka Pogačnik l. r.
Ivan Kukovič l. r.

Predsednik UO:
Franc Zupančič l. r.

DS Ravne

1. Zelezarni Ravne se odproda eno triinpol-sobno stanovanje v vrstni hiši na Čečevju za prodajno ceno 125.000 novih dinarjev z rokom plačila do 1. 4. 1966. Vsi ostali kupoprodajni pogoji se določijo s posebno pogodbo.

2. Potrdi se letni popis sredstev (inventura) za leto 1965. Ker med letom ni ugotovljeno samovoljno odtujevanje in kraja materiala po skladiščnikih in drugih odgovornih osebah, se sklence:

— da se za inventurni primanjkljaj od skupnega zneska 844.213 din bremeni odgovorne osebe v znesku 45.257 din, izredne izdatke pa v znesku 798.956 din;

— da se inventurni presežek v skupnem znesku 366.872 din v celoti knjiži na izredne dohodke;

— da se priznajo 50 % redni odpisi novih nabav drobnega inventarja, embalaže in avtogum, ki znašajo v letu 1965 na kontu 361, 363 in 365 skupno 7.296.044 din;

— da se prizna odpis drobnega inventarja, embalaže in avtogum, ki znašajo v letu 1965 na kontu 361, 363 in 365 skupno 3.965.889 din;

— da se skladiščnika tov. Jožeta Kupljena na delovnem mestu glavnega skladiščnika, odstrani s tega delovnega mesta ter na njegovo mesto postavi skladiščnika tov. Karla Veršiča, tov. Jožeta Kupljena pa se po skle-

pu ODS z dne 21. 12. 1965 zaposli v proizvodnji;

— da se skladiščnika tov. Ivana Vnuka, na delovnem mestu skladišča OE Kapitalna, odstrani ter to delovno mesto zasede s skladiščnikom tov. Bogomirom Gabrovcem, tov. Ivana Vnuka pa na lastno željo zaposli v proizvodnji;

— da se za nemoteno zasledovanje ažurnosti skladiščnega poslovanja uvedejo knjige — evidenčno za posamezna skladišča — vnaprej oštevilčenih skladiščnih temeljnic, katere je preko oddelka likvidatura na gradb. vodstvu vročiti izpolnjene. Tako bo mogoča kontrola datumskih presledkov in močno takojšnje ukrepanje.

3. Potrdijo se predlogi glavne popisne komisije za inventuro DUR za leto 1965, in sicer:

— da se za inventurni primanjkljaj od skupnega zneska 19.196 din bremeni odgovorne osebe v znesku 18.268 din, 928 din pa izredne izdatke;

— da se priznajo 50 % redni odpisi novih nabav drobnega inventarja in embalaže v skupnem znesku 1375 din;

— da se prizna odpisan drobní inventar za leto 1965 v skupnem znesku 26.894 din;

— da se iz neporavnanih obveznosti — varščina za hrano, prenese v sklad nedvignjenih osebnih dohodkov 226.864 din.

4. Kmetijski zadrugi Prevalje se odproda stara upravna baraka v Zelezarni Ravne za ca. 1500 do 2000 novih dinarjev s tem, da kupec oz. koristnik objekt v celoti počisti.

5. Ob upokojitvi uslužbenke tovarišice Ane Grabner se iz sredstev sklada skupne porabe nabavi spominsko darilo v znesku 50.000 din (500 novih dinarjev).

6. V vrstno hišo na Čečevju se vselijo tov. Marjan Orlič, Boro Stamenkovič in ing. Janez Hercog. Ugodi se tudi njihovim prošnjam za odložitve plačila 10 % lastne udeležbe do 1. avgusta 1966.

7. V izpraznjeno stanovanje tov. Orliča in Stamenkoviča se vselita tov. Feliks Cagran in Franc Svetec (oba KV zidarja pri PE). Vse ostale vložene prošnje za stanovanje (Ludvik Takač, Franc Gomboc, Bogomir Gabrovec, Franc Grnjak, Ludvik Lihteneger) se bodo upoštevale ob delitvi stanovanj v stolpih gramoznice.

8. Zaradi predvidenega podiranja barake, ki je v neposredni bližini zdravstvenega do-

ma Ravne, se tov. Vido Vecej preseli v izpraznjeno stanovanje tov. Spiranca, tov. Slavico Kren pa v sproščeno stanovanje tov. Čagrana.

9. Imenuje se 3-članska komisija za odpis inventarja in eventualno prodajo tega inventarja v poslovnem letu 1966, in sicer: ing. Janez Hercog (predsednik), Nikola Novak (1. član) in Ludvik Rudolf (2. član).

10. Tov. Dežiju Krištofiču se dovoli v mehanični delavnici PE izdelati peč za centralno kurjavo lastne stanovanjske hiše.

Predsednik DS PE:
Nikola Novak

UO Maribor

8. redne seje UO poslovne enote »Gradis«
KO Maribor, dne 8. 2. 1966

1. Z mojstri obračunskih enot se prouči in predela pravilnik in temeljni zakon o varnosti pri delu in sprejme konkretna zahtevila.

2. Referent HTV uredi zadevo z zaščitnimi stenami v delovnih prostorih, nadalje uporabo konzolnega dvigala na terenu v obrač. enoti »kleparska«.

3. Predlaga se DS PE, da se mesečno nagradijo tisti delavci s 30–40 N din, ki niso bili odsotni z dela zaradi bolezni in neopravičenih izostankov.

4. Sprejme se v delovno razmerje 2 KV strugarja in 6 KV strojnih ključavničarjev. Da se razpis v dnevni časopis.

5. Pri predlogih svetov obrač. enot za zvišanje obračunskih postavk delavcev se v bodoče upošteva povišanje v naslednjem mesecu, nikakor pa ne za nazaj.

6. Prekinitev delovnega razmerja je možna samo v rednem odpovednem roku.

7. Odobri se izplačilo izvršenih nadur.

8. Če se delavca zaloti v času bolezni pri delu, se ga prijavi soc. zavarovanju, če se ga zaloti drugič, sledi odpust.

9. Potrdijo se obračunske postavke v obračunski enoti »remont« in »strojna«.

10. Kadrovska socialna služba izda odločbe o preimenovanju nekvalificiranih delavcev v polkvalificirane.

11. Tov. Marjanu Gabercu se odobri 6 dni študijskega dopusta.

12. Odobrijo se prošnje tov. Konradu Curicu, Tomu Lipiču in Tonetu Stražarju.

Predsednik UO PE:
Stanko Mlakar l. r.

UO Celje

IX. redne seje upravnega odbora »Gradis«
gradbeno vodstvo Celje, ki je bila dne 6.
III. t. l. ob 10. uri v sejni sobi uprave v
Celju

1. Predlog o ureditvi dodatka na stalnost, dela v podaljšanem delovnem času in nadomestila K-15 se da v obravnavo kolektivu naše enote.

2. V časopis se da razpis za 2 gradbena tehnika in 2 delovodja za dela na območju gradbenega vodstva.

3. Prošnji bivšega delavca tov. Jožeta Pobrka za finančno pomoč, se ne ugotovi.

4. Odobri se izplačilo zneska 25,24 N din, ki je bil porabljen za pogostitev delavcev KK Ptuj.

5. Prošnjo tov. Mirka Milankovića za 3000 novih din posojila, ki ga potrebuje za gradnjo hiše, se odstopi VB naše edinice.

6. Tov. Janezu Vrtačiču se odobri prevoz (5 voženj) s tovornim avtomobilom po režijski ceni.

7. Tov. Janezu Slugi se odobri povračilo stroškov za moped, ki ga uporablja v službene namene. Sektorski vodja mu prizna km po pravilniku.

8. DS poslovne enote se priporoča, da sprejme oziroma potrdi faktor za obračun internih in tujih storitev za mehanično delavnico in železokrivski obrat:
Mehanična del.

Železokrivski obrat

Interne st.	... Fa = 2,20	Fa = 2,10
Externe st.	... Fa = 2,50	Fa = 2,40

9. Prošnji Hermine Steher za nakup odpadnega lesa od barake na Otiškem vrhu se ugotovi (po montaži barake).

Zapisnikar: Overovatelj:
Ela Zdovc l. r. Ivanka Pogačnik l. r.

Predsednik UO:
Franc Zupantič l. r.

UO Maribor

9. redne seje UO poslovne enote »Gradisa«
KO Maribor, 1. 3. 1966

1. Sprejme in predloži se DS PE zaključni račun za leto 1965 v potrditev.

2. Uprava izdelava strukturo kvalifikacijskega sestava za poslovno enoto in deljeno po obračunskih enotah.

3. Komisija za sprejem in odpust pri DS PE naj se drži kvalifikacijske strukture pri sprejemanju delovne sile.

4. Komisija v sestavi: šef poslovne enote, komercialni šef, tov. Tominc naj sestavi plan in ga predloži UO PE v obravnavo do 15. 3. 1966.

5. Zaradi boljše nabave reprodukcijskega materiala naj uprava poskuša navezati stike s grosističnimi podjetji.

Zapisnikar: Predsednik UO PE:
Valter Stropnik 1. r. Stanko Mlakar 1. r.

UO GV

V. redne seje upravnega odbora gradbenega vodstva Ljubljana z dne 12. 3. 1966

1. Sklepi IV. redne seje upravnega odbora gradbenega vodstva so bili izvršeni.

2. Sprejme se na znanje poročilo o sklepih konference šefov poslovnih enot, ki je bila 9. in 10. 3. 1966 in ki je obravnavala organizacijo podjetja in delitev dohodka v podjetju.

3. Sprejme se na znanje poročilo o angažiranosti gradbenega vodstva v 1. 1966 in poročilo o prevzemu del v Bosanskem Brodu in prevzemu gradnje skladišča za TEOL. Ponudbe za ta dela je prej odobrila pristojna komisija DS gradbenega vodstva.

4. Obseg del na gradb. vodstvu Ljubljana je za 1. 1966 planirati v višini 2 milijardi dinarjev, od tega gradbenih del 1,6 milijarde dinarjev. Tak obseg del je v skladu s priporočilom DS gradb. vodstva.

5. Dokončni obračun osebnih dohodkov delavcev za 1. 1965 naj se izvrši za delavce,

ki so v delovnem razmerju s podjetjem na dan 15. 3. 1966. Izplačilo naj se izvrši 1. 4. 1966.

6. Odobri se predlog komisije za notranjo delitev, ki se nanaša na spremembo startnih osnov delavcev, izplačevanja terenskih dodatkov, dnevnic, nadurnega dela in dodatka zaradi ukinjenih popustov prevoznih storitev K-15 ter povračila za koriščenje osebnih vozil v službene namene.

7. V zvezi s plačevanjem najemnin v delavskih naseljih v Ljubljani se sklene, da gradbeno vodstvo ne bo prispevalo svojih sredstev za dotiranje najemnin, zaradi česar bodo morali delavci plačevati najemnino v delavskih naseljih v taki višini, kot jo bo določil upravni odbor podjetja.

Predsednik UO
gradb. vodstva Ljubljana:

Leopold Pepelnik 1. r.

UO GP

V. redne seje upravnega odbora »Gradisa« obrata gradbenih polizdelkov, ki je bila dne
17. II. 1966

1. Upravni odbor obrata se naj sestaja redno enkrat mesečno.

2. Prošnja Hasana Beganovića za dodelitev kvalifikacije se zavrne, sprejme pa se predlog za izplačilo dodatka na intenziteto. Predlog o višini točk določi OE imenovanega.

3. Vse odpovedi, ki so bile poslane UO v rešitev, se zavrnejo, ker jih mora reševati komisija za sklepanje o vstopu in prenehanju dela v skladu s 77. členom statuta podjetja.

4. V skladu s statutom podjetja se mora komisija za sklepanje o vstopu in prenehanju dela pri sprejemanju novih delavcev obvezno posvetovati s sveti OE.

5. Pri odhodu delavcev na neplačani dopust je skrbeti, da se vsak posameznik »razdolži« v skladišču materiala. Razdolžnico mora še isti dan dobiti oddelek za obračun osebnih dohodkov.

6. Urediti je vzdrževanje Obrijske ceste,

dogovor z gradbenim vodstvom Ljubljana, ki je istočasno koristnik te ceste.

7. Takoj se pregledajo odpadni izdelki iz betonarne, deponirani v jami na separaciji.

Predsednik UO OGP:
Ivan Rotman

GV Ljubljana

11. redne seje delavskega sveta gradbenega vodstva Ljubljana z dne 19. 1. 1966

1. Sprejme se na znanje poročilo o izpolnitvi plana gradbenega vodstva za leto 1965.

2. Plan gradbenega vodstva za leto 1966 naj bazira na že prevzetih delih in verjetnih delih. Nova dela naj se prevzemajo po takih ocenah, ki zagotavljajo kritje osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi OD podjetja. Kolikor se dela po takih cenah ne morejo pridobiti na območju Ljubljane, je potrebno angažirati kapacitete pri gradnji objektov zunaj Ljubljane. O ponudbah, ki jih bo dajalo gradbeno vodstvo pri prevzemanju novih del, bo odločala komisija delavskega sveta gradbenega vodstva v naslednjem sestavu:

- predsednik DS ali UO gradb. vodstva,
- šef gradbenega vodstva,
- sektorski vodja, ki bi vodil ponujeno gradnjo.

S tozadevno problematiko gradbenega vodstva je seznaniti organe samoupravljanja podjetja ob sprejemanju plana podjetja za leto 1966.

3. Sprejme se na znanje poročilo o inventuri gradb. vodstva za leto 1965. Ugotovljene presežke in primanjkljaje je knjižiti na izredne dohodke oziroma izdatke.

Predlog inventurne komisije v zvezi z ugotavljanjem porabe lesa, bet. železa in betona se naj prouči na proizvodnem sestanku gradbenega vodstva ter na osnovi tega izdelata potrebna navodila za poslovanje v letošnjem letu.

4. V zvezi z zahtevo uprave samskih domov in del. naselij, da morajo stanovalci plačevati najemnino naprej, se sklene, da se preide na tak način plačevanja najemnine postopoma v obdobju naslednjih 3 mesecev.

Pri izplačilu 1. II. 1966 se bo obračunala stanovalcem najemnina za čas od 16. de-

cembra 1965 do 31. januarja 1966, pri izplačilu 1. marca 1966 se bo obračunala najemnina za čas od 1. februarja 1966 do 15. marca 1966 in pri izplačilu 1. aprila 1966 se bo obračunala najemnina za čas od 16. marca do 30. aprila 1966. Na ta način bodo stanovalci plačali najemnino za obdobje od 1. maja 1966 do 31. maja 1966 že v celoti vnaprej.

5. Sprejme se na znanje poročilo o spremembi pravilnika podjetja o delitvi OD, ki se nanaša na nov način plačevanja uslužbencev, kakor tudi poročilo o spremembi startnih osnov za delavce in uslužbence v zvezi z lanskoletnim znižanjem proračunskega prispevka in prispevka za soc. zavarovanje, kar se bo odslej odražalo v neto obračunski postavki delavcev in uslužbencev.

6. V upravni odbor uprave samskih domov in del. naselij se imenuje kot zastopnik gradbenega vodstva tov. Ivan Grilc, vodja kadrovskega oddelka.

7. Za predsednika disciplinske komisije se imenuje tov. Jože Jeraj, namesto tov. Mlakarja, ki je bil premeščen v novo ustanovljeno poslovno enoto komunale.

Za člane disciplinske komisije se imenuje ing. Anton Pergar, namesto Stefana Cipota, ki je odšel na delo v ZR Nemčijo.

8. Dopolni se komisija za sprejem in odpust delavcev z naslednjimi člani kolektiva: Franc Jerak, delovodja, Josip Kovačič, železokrivce, Marija Lisjak, uslužbenka.

9. Začasno delovno razmerje, ki je bilo sklenjeno med tov. Vinkom Babnikom, sekt. skladiščnikom, se s 1. II. 1966 spremeni v stalno delovno razmerje.

10. Odobri se sporazumno prenehanje del. razmerja za delavce, za katere je to predložil kadrovski oddelk gradbenega vodstva (poimenski seznam priložen zapisniku seje).

11. S 1. 1. 1966 se ukine izplačevanje kilometrine za moped, ki ga je uporabljal v službene namene tov. Edo Stare.

12. Odobri se nakup spominskega darila tovarišici Bari Novoselec, inval. upokojenki v višini 30.000 din in za tov. Jelico Solar, ob njeni 50-letnici v višini 10.000 starih dinarjev.

Ljubljana 21. 1. 1966.

Predsednik DS gradbenega vodstva Ljubljana:
Franc Pehan

GV Ljubljana

XII. redne seje delavskega sveta gradbenega vodstva Ljubljana z dne 23. II. 1966

1. Sprejme se na znanje poročilo o obračunu proizvodnje gradbenega vodstva za leto 1965 ter o zaključnem računu podjetja za leto 1965.

2. Sprejme se na znanje poročilo o prevzemanju novih del.

3. Ugodi se prošnji naslednjim delavcem za sporazumno prenehanje delovnega razmerja pred iztekom odpovednega roka: Cedomir Nedeljkovič, Emin Veljačić, Radivoj Jarič, Jože Škrlep, Husein Mahić, Ignac Berbnik, Pavel Biškup, Simon Brnež.

4. Ne ugodi se prošnji naslednjih delavcev za zvišanje obračunskih postavk: Dušan Vasič, Geza Poredoš, Slavko Jager.

5. Prošnja tov. Milana Janušiča za nakup betonskega železa se odstopi v rešitev komercialni službi podjetja.

6. Prošnji tov. Draga Kreslića za dodelitev denarne podpore se ne ugodi.

7. V zvezi z zvišanjem življenjskih stroškov je predlagati organom upravljanja podjetja zvišanje terenskih dodatkov.

8. Sprejme se na znanje informacija o poročilu republiškega odbora sindikata gradbenih delavcev, ki se nanaša na kritično oceno stanja in razvoja podjetja kakor tudi stališče DS podjetja do te kritične ocene.

Predsednik DS
gradbenega vodstva Ljubljana:
Franc Pehan

UO Ravne

6. redne seje UO PE »Gradiš« Ravne na Kor.
z dne 14. 3. 1966

1. Naša PE prevzame s svojo betonsko skupino betonska dela na gradbišču v Bosanskem Brodu, ne prevzema pa materialne in moralne odgovornosti ter posledic v zvezi z morebitnimi zastoji del.

2. Sprejme se proizvodni plan za leto 1966 v višini 1,5 milijarde din (15 milijonov novih dinarjev). Kolikor se naknadno ugotovi zmanjšanje obsega del, je treba razpoložljive kapacitete prilagoditi.

3. Tov. Ludviku Lihtenegerju se izenači število startnih točk s kadroviki drugih PE s tem, da se mu število točk poviša od 470 na 530 točk.

4. Tov. Pavlu Veceju se odkloni izdelava kletnih oken v mizarski delavnici PE.

5. Prošnja Zveze združenj borcev NOV Ravne na Kor. se odkloni z utemeljitvijo, da nimamo razpoložljivih denarnih sredstev.

6. Prošnja tov. Antona Kamenika, zidarja pri PE, ki prosi za premestitev na delovno mesto skladiščnika, se zavrne, ker so trenutno vsa taka delovna mesta zasedena.

7. Imenuje se komisija za volilni imenik v sestavi: Ludvik Lihteneger, Jože Bolte, član in Ivanka Plešnik, član. V volilno komisijo pa se imenuje Rezka Sever, predsednik, Anton Sampl, član in Rudi Benko, član.

Predsednik UO PE:
Tone Zaletelj l. r.

Namestnik:
Franc Capl l. r.